

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

8-szavas betű sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, március 14.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérlik: Becsukták a boltot.
A képviselőház ülése.
Az öszezérhetlenség szűri első tárgyalása.
Szemere Miklós mandátuma.
Kétnapos közgyűlés.
Arad ünnepe.
Gyilkos a vasúti kocsiban.
Neharot gyanu alatt.
Maróczy Géza.
Mecseki dráma.
Fajóváry báró a királynál.
A használatú orosz ezredes.
A vidéki színház segítése.
A király és a katolikus autonómia.
Angol gyáralapítások Budapesten és a vidéken.
Tárca: Halálfelelem. Írta: Nagy Endre.
Carnok: Kálke. Írta: Palotás Fausztin.

Becsukták a boltot.

Arad, március 13.

Nem tehetünk róla, de a keserű humor ezt a hasonlatot juttatja eszünkbe, a mint olvassuk a lapokban a hiradást arról, hogy a budapesti egyetemi kört becsukták. A szomorú sorsra jutott üzlet jut eszünkbe, melynek ajtaját bezárták, mert fizetésképtelenségbe, csődbe került. Becsukták a boltot, melyben nemzeti színű szalaggal ellátott, első minőségű portékát árultak; hamisítatlan hazafiságot, kijelentvén, hogy minden más hasonló portéka csak a közönség megtévesztését célzó, értéktelen utánzat, melylyel a hitvány konkurrencia szélhámos módon a publikumot akarja becsapni.

Az üzlet azonban, a hangzatos reklámdacára, mégis csődbe jutott, s tömeg-

gondnokát nem valami nagyon irigyelhetjük. Mert a tömegben ott szerepel egy nagy csomó adósság, melyek közt igen érdekes tételek vannak. Tartozik az egyetemi kör egy 1700 koronás virágsszámlával, tartozik 2500 koronával a *Stefaneum* nyomdának, mely már régebben fölmondta a hitelt, úgy, hogy az ifjak a *Vázsonyi*-ellenes plakátumokat se tudták kinyomtatni, s erre a célra egy mágnes adott pénzt nekik. Sőt — és ez a legcifrabb, — tartoznak 400 koronával annak a négyfogatu bérkocsinak az árában is, melylyel *Blahánét* a jubileumán a Royal fogadóba vitték. Tartoznak diszmagyar ruhákért, tartoznak — no de hát mindez inkább a hitelezők gondja és keserősége . . .

Ne értsenek félre bennünket. Nem a magyar ifjuság hazafias lángolását akarjuk kigúnyolni e sorokban. Szerintünk a hazafiság még akkor is tiszteletreméltó, mikor téves nyomokon jár. Már pedig az egyetemi ifjak hazafisága határozottan téves utakon jár akkor, amikor a sujtásos hazafiságban vélte megtalálni a nemzet üdvét. Kurucoskodtak, s nem vették észre, vagy nem akarták észrevenni, hogy a klerikális tendenciák malmára hajtják a vizet és a nemzeti színű lobogó alatt a reakció portékáját árulják. Most, hogy az egyetemi kör ilyen sajnos sorsra jutott, az egyetem falai között bizonyára helyreáll a nyugalom, véget ér a vallási izgatás és beköltözik oda az a szellem, aminek egyedül van létjogosultsága az Alma mater ölében: a komoly tudományokra való törekvés szelleme.

Ugy tetszik nekünk, mintha ifjainknak

a hazafiságosdi játék után egyszer komoly leckét adott volna az élet. Az élet, amely nehéz kötelességeket ró az emberre, a melynek az ifjak megfelelni nem tudtak. Az életben nemcsak szónokolni kell, ifju urak, de fizetni is: fizetni a komoly készségség arany valutájával. Ezt a valutát kell megszerezniök az egyetemen, s ha ezt megszerzik, ha alapos készséggel lépnek az élet csatásikjára: akkor tesznek a hazának leghazafiasabb szolgálatot. Ezt pedig megszerezhetik, ha a kör be is van csukva, csak nyitva legyen számukra az egyetem. Komoly törekvéseiben kísérje áldás a magyar ifjuságot, akkor ezt a kis kellemetlenséget könnyen kiheverheti, bár leckének azért jól megjegyezheti. (*)

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 13.

Künn márciusi fényes napsugár és zord, szibériai hideg, benn teljes érdaktelenség és közöny. A folyosón is alig néhány ember füstölget, egymáshoz buvik, suttog valamit, mintha összeesküvést szőne, holott valószínűleg csak az otthonvalókról beszél. A miniszteri szoba tájéka is csendes. Csak két miniszter van benn, azok is azért, hogy küldöttségeket jeleztek.

A teremben a piros bársonyszékben is csak egy miniszter busul: *Darányi* Ignác. Hogy ne busulna, amikor *Major* Ferenc oktatja ki őt a nagy politikáról és egyebekről. Jeles ember ez a Major, csak hogy senki se tudja! Mivelhogy ha szólásra áll fel, mindenki kimegy. Így történt ma is, de ez nem alterálta őt abban, hogy két óra hosszat ne beszéljen.

TÁRCA

Halálfelelem.

Írta: Nagy Endre.

Istenem, be nagy áldás, hogy az emberek megfelejtkeznek a halálról! Jobban mondva, nem is hisznek benne. Ez a gondolat, amelyet a legnagyobb poéták sem tudtak megszépíteni, egyébként mindig odafurakodnék, amikor csak apró földi kedvteléseinket akarnók eljátszani. Még a mártírok is féltek a haláltól, mert csak egy örökkévaló élet reményében szánták el magukat a máglyára.

En sohasem találtam örömet a futólagos ismeretségben, amelyről tudtam, hogy nem sokára vége szakad. Mindig irigyeltem azokat a fiatal embereket, akik terv, cél, remény és kilátás nélkül kóborolnak zsurra, bábra, szorára, mulatnak és mulattatnak, bókálnak, mosolyognak jobbra balra és soha kedvüket nem rontja az a gondolat, hogy az ajtón kívül örökre elválnak utjaik. Ezek könnyelmű embereknek látszanak, pedig hát ők az élet igazi művészei. Ez a muló, megfoghatatlan élet csakis az ily kedélyek számára teremtdött.

Egy apró, valószínűleg jelentéktelen epizó-

dot fogok elbeszélni, amely velem történt meg és amelynek hangulata most is megborzosgatja hátamat. Szinte bocsánatot kell kérnem érte, mert hisz ez az epizód minden ember életében előfordul néhányszor, és az az érzés, amely nyomán támad, banális, akár a gyűrűs virág az országot szélén. De ha oka nincs is ez elbeszélésemnek, mentség mégis van. Itt a vídám fénér asztal körül, a mámorba tüzelte, virgoc társaságban jólesik egy kis kísérteties borzongás. Annál vigabb utána a vigság.

Tehát . . . a nászutazásomon történt.

No, no! Ne szaladj ki Klári! Ne félj, nem fogok indoklástul olyan részleteket elárulni, a melyeket ugyanis tud mindenki. Biztosíthatlak, hogy comme il faut lesz az az utolsó szaváig. No ne félj hát! A férfiak általában szeretik a pikantériát, de ha a saját feleségükről van szó, akkor mindegyik olyan, mint egy finom művelt társalgó könyv.

Kolozsvár felé mentünk és csak ketten voltunk a fülkében. A vasúti kalauzok nemcsak emberismerők, de vasszeretők is. Egyébként aligha cseveghettünk volna olyan édes, zavartalan kettőben.

Vége felé tartottunk már a nászunk. Olyan állapotban voltunk, amikor a szerelem valami narkotikus, mámoros tunyasággá vál-

tozik már. A két lélek teljes közössége volt az, amikor egymásba forrva, csak egymást érezi. Sokszor gondoltam már arra, szomorúan, hogy az emberek csak a mámorban tudnak igazán egyesülni, különben pedig millió mértföldnyire távol vannak egymástól. Azért is ne kárhóztassátok a bort. Nagy áldás az! Arany híd, mely emberszívből emberszívbe vezet.

Kézenfogva ültünk egymás mellett és csak nagynéha váltottunk szót egymással. Az is értelmetlenül, mint ahogy a gyerek szokott elgúnyogni, ha jökedvében van.

— Lásd bébi, most röpölünk . . .

— Igen, az égből. És hova? . . .

— Kis bolond! Hova repülhetnének? Egy másik égbe!

— Van az is?

— De mennyi! Millió ég egymás fölött. Csupa mennyország.

— És meddig röpölünk?

— Amíg az egyikben ott nem ragadunk. Te leszel a királyné, én a király. Örökké tart az uralkodás.

Hát mondom, így beszélgettünk, — és ezt elvégre nem is lehet rossz néven venni egy nászpártól, — amelyik rövid négy hét alatt csökölözött már a lagunákon, — a pompéji

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác, Széchenyi Gyula gróf, Plósz Sándor és Lukács László miniszterek.

Pavlovits Ljubomir sürgős interpellációt jelent be a szerb kongresszus összehívása tárgyában.

Elnök bemutatja a kuria leiratát Reich Aladár ügyében.

Miután a kérvényt a kuria elutasította, Reich végleg igazoltnak jelenti ki.

Földművelésügyi költségvetés.

Benyovszky Sándor gróf kijelenti, hogy nagy tévedésben vannak azok, akik a határidőzúzatban látják terményeink értékének csökkenését. De azok is tévednek, akik azt hiszik, hogy az őrleési forgalom eltörlése emelte fel az idei terményárakat. Ennek oka tisztán csak a tavalyi rossz termés. O maga is agrárius, de tárgyilagosságot követve az agrárius sem léphet fel a határidőzúzat ellen. Statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a budapesti piac nem olyan rossz, mint az agrárok feltűntetik. Az amerikai és orosz versenyeszeknek túlságos produkciója és az export hiánya teszi tönkre a mi mezőgazdaságunkat, nem a határidőzúzat. A dohány intenzívebb termelését sürgeti.

Azt mondják, hogy az önálló vámterület (Halljuk, halljuk) a mezőgazdákra nézve káros, pedig mindenki tudja, hogy a juhtenyésztés veszedelme éppen a közös vámterület. A bortermelet sem az olasz vámkicsisége teszi tönkre, hanem a fogyasztási adó nagysága. Pedig minél nagyobb a fogyasztási adó, annál kisebb a fogyasztás, tegyük kisebbé a fogyasztási adót és a fogyasztás többlete az államnak kárpótlást ad. A gyümölcsstermelés pártolására hívja fel a miniszter figyelmét. A kisbirtokosok szomorú helyzetéről szól, melynek oka a vidéki takarékpénztárak valóságos uzsora kölcsöne. A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés a szélbalon.)

Leidenfrost László: A gazdasági iparágakra kell a kormánynak súlyt fektetnie, s ezek között különösen a répaszesz iparra. A répát jelenleg olyan helyen is termesztik, a hol eddig alig termeltek valamit. A gazda akkor is nagy adót fizet, ha földje, termése rossz, szükséges volna tehát a földadót új becslés alapján vetni ki, és így a gazdák érdekeit előmozdítani. Mi t-hogy a kormány eddigi intézkedései biztosítékot nyújtanak a jövőre nézve, a költségvetést elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Major hozzászólása

Major Ferenc elítéli a merkantil törekvést, mely az agrarizmusból akarja magát fenntartani, nem törődve annak bukásával sem. A szőlő ipar és szőlő kereskedelem igenis támogatandó, mert ennek fellendülése a mezőgazda-

ság fellendülését fogja maga után vonni. Az önálló vámterületet illetőleg kijelenti, hogy az az ő privát meggyőződése az, hogy ha Magyarország 1867-ben az önálló vámterület álláspontját foglalta el, volna ma nem lenne nálunk gazdasági válság.

A földművelésügyi miniszter költségvetésének egyes tételeivel foglalkozik ezután. A faiparágak fejlesztéséről, a tejtermékek intenzívebb értékesítésének szükségességéről szól. A szőlő rekonstrukciójára több áldozatot kellene fordítani. A pince-szövetkezetek felkarolását sürgeti, mert ez meg fogja akadályozni a borhamisítás terjedését. A mezőgazdasági ipart is ápolni kell.

Határozati javaslatot terjeszt be: Utasítás a kormány, hogy haladéktalanul terjesszen a Ház elé törvényjavaslatot, miszerint a kisbirtokos existenciájához szükséges eszközöket semmiféle tartozás fejében elárverezni nem szabad.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Dal a szövetkezetekről.

Károlyi Sándor gróf szólott a szünet után elsőnek. A földművelésügyi budgetet kevesli. Ha a földművelés hanyatlik, veszít az ipar és kereskedelem is.

Szól azután a fogyasztási szövetkezetekről, melyek néhol a rossz vezetés, vagy pedig a nép műveletlensége miatt nem boldogulnak. Megbízható kezekre kell bízni a szövetkezeteket.

A pénz o'csósága céljából jelzálogos kötvények létesítését óhajtja. Szerinte a hitelszövetkezeteket vidéki központba kell beosztani. A szövetkezetek — az ő véleménye szerint — nem ártanak a tisztességes kereskedelemnek.

A gabona értékesítésére a vidéken közmagtárak felállítását tartja szükségesnek; a vidéki takarékpénztárak szigorú ellenőrzését óhajtja. Újból felkéri a kormányt, hogy pártolja a hitelszövetkezeteket s végül kijelenti, hogy elfogadja a költségvetést.

Uray kijelenti, hogy agrár volta dacára is hive az önálló vámterületnek.

Pavlovits elhalasztotta interpellációját holnapra, mert már ekkor negyed négyre járt az idő.

A földművelési budget tárgyalását holnap folytatják.

Küldöttség Wlassics miniszternél. A képviselőház mai ülése alatt báró Solymossy Ödön képviselő vezetésével Ó Szöny község küldöttsége tisztelt Wlassics Gyula kultuszminiszternél. Solymossy a küldöttség nevében arra kérte a minisztert, hogy vonja vissza ama rendelkezését, mely szerint a szomszédos Almásfüzitő községben Ó Szöny községe

nek esett, hogy fölnyissa. De sehogy sem tudott boldogulni vele. Az ajtó tolös volt, ő pedig kitárni próbálta. Mindezt csak most látom olyan tisztán. Akkor szilajon rohant át rajtam millió gondolat, érzés, mentő ötlet és aztán beletörődtem a változatlanba, vártam a halált.

A halált! Valami mérhetetlen düh fogott el. Ugy éreztem, hogy most rettentő igazságtalanság történik velem. Ah, ölni szerettem volna, ha eszembe jutott, hogy az egész világ a maga dolgait után jár, amíg én, én a halált várom tehetetlenül.

De mi ez? Mi történt? A vonat újra megindult lassu, sima rángatózással és amikor kiértünk az alagútból, a ragyogó napfényen kábultan, bután néztem hátra. A feleségem a földön térdelt és a — fejét a plédbe temette.

Megérezte tán a tekintetemet és mint aki mély álomból ébredt, fölemelte a fejét. A pillantásunk összeakadt és önkéntelenül ijedten léptünk hátra. Csodálkozva néztünk egymásra, mint amikor az őserdőben idegenek találkoznak szembe.

Szóltanul ültünk le a kanapéra. Talán öt percig ültünk így, aztán csengő hangon fölka-cagott a feleségem és a könyeit törölve, mosolyogva mondta:

— Jaj, de megijedtem!

állítson iskolát, mert hiszen Ó Szöny község három iskolát tart fenn. Az almásfüzitői iskolát pedig az állam tartja fenn. A miniszter jogosultnak tartotta a kérelmet és megígérte, hogy azt lehetőleg teljesíteni fogja.

Az összeférhetlenségi zsűri első tárgyalása.

(Bejelentés Benke Gyula ellen.)

Arad, március 13.

Az összeférhetlenségi törvény rendelkezései értelmében e hó vége felé először kerül az összeférhetlenségi eset tárgyalásra. Benke Gyula képviselő ügyét kell elintéznie az e célra alakuló összeférhetlenségi zsűrynek.

Benke Gyula több olyan pénzintézetnek igazgatója, mely szerződéses viszonyban van a kormánnyal. Inkompatibilitási esetét a képviselőház állandó bizottsága terjeszti az erre a célra kisorsolandó zsűry elé.

Az érdekes tárgyalás előzményeiről a következőket jelentik:

A képviselőház tegnapi ülésének elején gróf Apponyi Albert érdekes bejelentést tett a képviselőháznak, a melyre, mint első ily természetű esetre, a háznak figyelmét külön is felhívta. Bemutatta gróf Andrássy Tivadarnak, a képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága elnökének jelentését, mely szerint az összeférhetlenségi bizottság Benke Gyula országgyűlési képviselő inkompatibilitási bejelentését tárgyalásra előkészítette s az arra vonatkozó ügyiratokat további intézkedés végett a képviselőház elnökéhez áttette.

Benke Gyula országgyűlési képviselő ellen ugyanis a Ház elnökéhez már régebben összeférhetlenségi bejelentés tételét azon az alapon, hogy vezérigazgatója a budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsönintézet-részvénytársaságnak, mely intézet a kézizálogüzletet állami engedélyokirat alapján gyakorolja és alapítója az osztálysorsjáték részvénytársaságnak, mely szerződéses viszonyban van az állammal és az osztálysorsjáték-üzletet monopolisztikus alapon gyakorolja.

Gróf Apponyi Albert ezt a bejelentést a házszabályok rendelkezései értelmében haladéktalanul áttette a képviselőház összeférhetlenségi állandó bizottságához. A bizottság konstata, hogy a bejelentés ugynevezett érdekes összeférhetlenség alapszik, a melyre nézve az új összeférhetlenségi törvény azt határozza, hogy a ház állandó bizottságát csakis az ítélelhozzal előkészítése az anyag beszerzése, a tényállás megállapítása illeti, míg magát az ítéletet egy zsűrybíróság gyakorolja, mely azon képviselők sorából sorsolják ki, akiket erre a célra a ház elnöke minden ülésszak elején kijelöl.

Az állandó összeférhetlenségi bizottság, e feladatának megfelelőleg, gróf Andrássy Tivadar elnöklése alatt tartott nyilvános ülésében Heinz Hugó referálása alapján összegyűjtötte mindazokat az adatokat, melyekre a zsűrybíróság ítélezéséhez szükség lesz. Meghallgatta magát Benke Gyula képviselőt, kihallgatta továbbá Tolnay Lajost, a budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsönintézet-részvénytársaság elnökét, beszerezte azt az engedélyokiratot, a melynek alapján az intézet a kézizálogüzletet gyakorolja s tisztázta az osztálysorsjáték-részvénytársaság alapításának körülményeit. Mindezekre vonatkozó iratait áttette azután a ház elnökéhez s egyben megbizta Heinz Hugót, a bizottság előadóját, hogy az ügyet, melyben teljesen tájékozva van, az összeférhetlenségi zsűry előtt referálja.

Gróf Apponyi Albert, az összeférhetlenségi bizottság elnökének a jelentése alapján, a házszabályok rendelkezéseihez képest, melyek szerint a zsűry kisorsolásának megszabott határidőn belül meg kell történni, a bíróság kisorsolását a képviselőház e hó 21-én tartandó ülésének első tárgyalás tűzte ki. Együttal kijelentette, hogy az ügy tárgyalása az ítélel bizottság kisorsolása után azonnal meg fog történni s a kisorsolásról és a tárgyalás napjáról a képviselőház irodája a bejelentőt és a bejelentett képviselőt, valamint a névjegyzékbe foglalt képviselőket külön meghívókkal haladéktalanul értesíti.

romokban, az Etna töven és a piramisok árnyékában.

Csucsra körül jártunk éppen. Csak úgy véletlenül néztem ki az ablakon és a lelkembe fotografálódott a csodaszép tájék elrohanó képe. Akkor tudomást se vettem róla, de azért a kép megmaradt, mint a fotografus üveg-lemeze. Most, ha visszaemlékszem rá, akár le is tudnám rajzolni. Szakadékos mészkőhegyek, furcsa alakzatú sziklákkal és tömörked apró barlanggal, amely mint megannyi kerekre nyitott szem báméskodott reánk. Egy helyütt pedig valami folyónak a vize szakadt le ivesen a meredekről, szép, zöld moszattal festve be saját útját a sziklafalon.

A gyorsvonat egy fordulónál hirtelen eltűnt egy alagutban, úgy hogy csak a kupé apró izzólámpái világítottak reánk.

Egyszerre csak fűtült a gép sipja és nagyot rándulva megállott a vonat. A közelből egy másik gőzös kétségbeesett, — elnyújtott sipolása hallatszott. Olyan volt, mintha ezer embernek halálos borzalma sikoltott volna fel. A vágányon egy másik vonat jön most szembe! Talán néhány pillanat még és a hegy gyomrában fogunk elpusztulni nyomorultul mindannyian.

Hej, hogy fölugrottunk mind a ketten! En egyenesen az ablaknak estem öklömmel és beütöttem egy csapásra. A feleségem jajgatva szaladt összevissza a fülkében, aztán az ajtó-

TÁVIRATOK.

A vendég hajóraj.

Barcelona, márc. 18. A községtanács tegnap megszavazta az osztrák-magyar hajóraj fogadására előirányzott költségeket. A községtanács egyebek között a városházán rendezendő estélyt tervez.

A bur háberu.

London, márc. 18. A Reuter-ügynökség jelenteti hivatalosan Heilbronnból: Azt jelentik, hogy Dewett és Steyn két nappal ezelőtt Wolwehoektől északra öt mérföldnyire átkeltek a vasut fővonalán és nyugat felé tartanak.

Ismét sztrájk.

New-York, március 18. Bostonban szombaton kisebb sztrájk ütött ki az áruhordó munkások között. Más üzletágak munkásai is csatlakoztak a sztrájkolókhoz s ezzel a sztrájk komoly jellegű lett. Ez idő szerint mintegy 20,000 munkás sztrájkol.

Szemere Miklós mandátuma.

(Elutasított petíció.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 13.

Szilágymegye tasnádi kerületében az utolsó választások alkalmával Szemere Miklóst, az ismert sportsmannt választották képviselővé szabadelvű programmal. Az ellenjelöltje Kávássy Sándor függetlenségi volt, a ki azonban 880 szavazattal maradt kisebbségben. A függetlenségi pártjáról Szongoth Jakab és társa persze megtámadták a választást s a petíciót ma tárgyalta a Kuria második tanácsa Vavrik Béla elnöklésével.

A peticionálók kérvényüket nemcsak Szemere ellen intézték, de a volt választási elnök, Sántha Dezső királyi közjegyző ellen is. Ez az ur ugyanis a „botrányos törvénytelen ségek” egész halmazát követte el a petíció szerint, a mely azt állítja, hogy a választás óriási összegű pénzbe került Szemerének. Hogyisne, mikor 1701 szavat esett reá s ugyiszólván minden egyes szavazatát pénzen vásárolta. A bőkezű jelöltnek, a mellett, hogy maga Sántha választási elnök is elég merész volt a vesztegetést üzni. Szombatfalvy Albert épp akkortájt nyugalmazott budapesti detektívönök szerepelt az egyik ágenseként. Szombatfalvy vitte le a pénzt a kerületbe és ekként a pártvezetőség és a jelölt között a közvetítő volt. Így jött létre a többség — panaszodik a hangulatteljes petíció — a legnagyobb mérvű vesztegetés, etetés-ítatás és egyéb visszaélések útján. Egyes községek, mint például Felső-Szopot, egy tömegben pénzeltek le.

A mai tárgyaláson a kérvényezőket Nagy Emil dr. képviselte, a választást Hets Udön dr. védte s a szintén panaszt választási elnök személyesen volt jelen. Alaki kifogás nem emeltetvén, kezdetét vette az érdemleges tárgyalás.

Nagy Emil dr. kijelentette, hogy tekintettel a nagy többségre, csak abszolút érvénytelenítési okokat érvényesít, ezek alapján kérve a választás megsemmisítését. Tehát csak a választási elnök és Szemere ténykedéseit kifogásolja. Amaz személyesen is vesztegetett, természetesen a jelölt pénzből. Megtörtént, hogy Sántha elnök bement a függetlenségi táborba s megszólította egy választó:

— En is átmennék a Szemere-pártra.

Erre Sántha benyult a zsebébe, kihuzott egy csomó bankót, de ráírváltak a függetlenségi párt:

— Rögtön kitakarodjék innen!

Az elnöknek, nehogy megverjék, kétszer kellett a szó szoros értelmében megfutamod-

nia. A támadók ügyvédje sorra előszámolja a megvesztegetett voksokat, majd az etetés itatásokkal is foglalkozva, a mandátum megsemmisítését kéri.

Ezután Hets választásvédő terjesztette elő a védelmét. Elismeri, hogy a kérvény megkapó színekkel ecseteli ugyan a visszaélések hosszú sorát, de ezek a színek olyanok, hogy rögtön elhomályosodnak, mihielyt rájuk süt az igazság napfénye. A petícióban foglaltakat elejétől-végig tagadásba véve, elsőben is a választási elnök ellen emelt vádakat cáfolgatja. Okiratokkal bizonyítja, hogy a pártok elhelyezése nem volt önkényes, hanem a két párt vezetőségének közös megállapodása szerint történt. A mi a választási elnökre vonatkozó egyéb vádakat illeti, kijelenti, hogy Sántha Dezső addig, amíg választási elnöknek meg nem tették, ahhoz a párthoz csatlakozhatott, a melyhez akart, de mihielyt a választás vezetését átvette, pártatlansága minden tekintetben kifogástalan volt. Egyenként tagadásba veszi azután a vesztegetésre vonatkozó eseteket, valamint a választási elnök házában állítólag lefolyt etetés-ítatás vádját, s kéri a petíció elutasítását.

A Kuria hosszas tanácskozás után a petíciót elutasította.

Kétnapos közgyűlés

(Vitatkozások a törvényhatóságban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 13.

A városháza nagytermében ma délután 4 órakor folytatták a március havi közgyűlést, melyet tegnap, miután a választások sok időt foglaltak el, félbeszakítottak.

Mig a tegnapi nap választásokkal telt el, addig a mai vitatkozások foglalták le. A mézeskalácsosok vásári sátra, a Baross- és a Salacz-parkok világítása, a villamos-vasut ügye és a Zemplényi-kávéház bérletének áruházása körül folytak a tanácskozások szokatlanul széles mederben.

A mai közgyűlésen már a jegyzőkönyv felolvasásánál megkezdődött a vita. A jegyzőkönyvnek a tegnapi miniszter-üdvözlésről szóló részét a jegyzők úgy szerkesztették meg, hogy a határozatot egyszerűen csak *szótöbbséggel elfogadottnak* jelezték s nem sorolták fel az el-lene felszólaló képviselőket. Ezt Barabás Béla dr. tette szóvá, elvi szempontból bírálván a kérdést, mig Steinhardt Mór dr. a jegyzőkönyvnek kelt védelmére. *Institoris* Kálmán végül az eddigi gyakorlatra hivatkozott s azután abban állapodtak meg, hogy a régi szokástól eltérőleg, a jövőben részletesebben fogják a jegyzőkönyveket szerkeszteni.

A vásári sátrak.

Egy egész sereg felszólalást provokált a *vásári-sátrak ügye*. *Sarlot* Domokos főkapitány javaslatára ugyanis a tanács olyan intézkedést tett, hogy az országos és hetivásárokon a mézeskalácsosok ezután nem használhatják régi szögletes ponyvasátraikat, mert azok annyi helyet foglalnak el, hogy a többi kereskedők és iparosoknak hely nem jut. Az új formájú sátrak sokkal kevesebb helyet foglalnak el és belterületük mégis nagyobb.

Az ipartestület a közgyűlést arra kérte, hogy állítsa vissza a vásárokon a régi rendet, mert az új sátrak beszerzése költséggel jár a mézeskalácsosokra s ezek régi alaku kupos sátraikat a közönség már megszokta.

A tanács azonban fenntartani javasolta a főkapitány intézkedését, mert mig a mézeskalácsosokra csak egy pár forint kiadással jár az új ponyvasátor beszerzése, addig azoknak az iparosoknak, kiket a mostani sátrak nagy térfogata kiszorít árubhelyeikről, valóságos életkérdést képez ez az újítás.

A közgyűlés el is fogadta a főkapitány és tanács javaslatát s így a nyári vásárkor már

csak az új alaku sátrakban árulhatnak a mézeskalácsosok. Ez az intézkedés egyébként hetivásárookra is szól.

A közúti villamos.

A közlekedésügyi-bizottság múlt heti üléséből kifolyólag lapunkban bőven ismertettük a villamos vasut ügyét, mely az által lett ismét aktuális, hogy a vállalkozó lovasutitársaság a szerződés egynémely pontjainak megváltoztatását kérte a várostól.

A mai közgyűlés mindenben hozzájárult a közlekedési-bizottság javaslatához, melyet lapunkban ismertettünk. Így nem fogadta el azt, hogy a társaság a ma használatban levő utvonalon kívül a szerződésbe felvett többi utvonalaikat csak akkor építse ki, ha a Neumann-gyártól a Bockó-utcaig terjedő utvonalon 6 százalékos nyereséget hoz. Kimondta egyben, hogy a vállalkozók kötelesek az engedélyezési okirat keltétől számított három hónapon belül megkezdni és tizenkét hónapon belül befejezni a mostani utvonalonak villamos üzemre való átalakítását és a kiserdőbe, valamint a Gizella-térre vezető vonalszakaszoknak kiépítését.

Nem engedték meg, hogy a villanytelepet a mostani lovasuti épületek helyén emeljék fel még ideiglenesen sem, hanem kötelezendőnek tartják a vállalkozókat arra, hogy a telepet a felső temető mellett kijelölt területen építsék fel.

A társaság kérelmével szemben elhatározta a közgyűlés, hogy a belváros egész területén csak *vasoszlopokat* használhatnak a vezetékek számára. (A társaság csak a főtéren akart vasoszlopokat emelni, más helyen csak faoszlopot.)

Azt is kérte a társaság, hogy a szerződést módosítsa meg olyanformán a közgyűlés, hogy a személyforgalmat csak „rendszerint” kelljen villamos-üzemmel lebonyolítani, esetleg más erővel is közlekedhetnek a kocsik. A közgyűlés kimondta, hogy a személyforgalom csak villam vasut által történhetik.

Ragaszkodott továbbá a törvényhatóság ahhoz, hogy a kocsik *8 percként indulva tizenkét órán át közlekedjenek* s hogy a város képviselői az igazgatóságba és a felügyelő bizottságba ne csak a műszaki felülvizsgálás után választassanak be, hanem már az építési engedély megadását követő egy hónapon belül.

Végül nem egyezett bele a közgyűlés abba, hogy az a 71.000 korona összeg, melyet a vállalat kárpótlásul köteles a városnak fizetni, a vasut-társaság részvényeivel is legyen fizethető.

A vértanu-szobor kandeláberrel.

Edvi Illés László egy indítványt adott be a törvényhatósághoz, melyben azt javasolja, hogy a vértanuk szobrát a kerítés négy sarkán három águ kandeláberrel világítsák.

A mérnöki hivatal tervet dolgozott ki erről s a költségvetés szerint a kandeláberrel felállítás 2029 koronába kerül, négy villamos ily lámpát pedig 1800 koronáért lehet felállítani.

A közgyűlés mellőzte *Edvi-Ilés* indítványát egyrészt pénzhány miatt, másrészt, mert a megvilágítás rontaná a szobor perspektivikus hatását.

Elismerés a bűnügyi osztálynak.

Az aradi kir. ügyészség vezetője a főispánhoz intézett átiratában elismerését fejezte ki az aradi rendőrség bűnügyi osztályának eredményes, gyors és erélyes működése felett.

A főispán közölte az elismerés-nyilvánítást a polgármesterrel, ez pedig a közgyűléssel, a mely örömmel vette tudomásul és jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését *Greén* Nándor t. főkapitány és *Bedő* Árpád dr. rendőrtiszt működése felett.

Ezt a határozatot a belügyminiszterium közrendészeti osztályának vezetője: *Selley* Sándor dr. kívánságára közlik a belügyminiszterrel, ki az aradi példát a többi rendőrségek buzdítására fogja felhasználni s maga is elismerését fogja kifejezni *Greén* Nándor és *Bedő* Árpád dr. munkálkodása iránt.

A parkok világítása.

Varjassy Lajos tanácsos a közlekedési bizottságnak és a tanácsnak javaslatát terjesztette elő a *Baross- és Salacz-parkok* világítása tárgyában.

Szakértők győződtek meg ugyanis arról, hogy a *gázvezetés kiöli a parkok legszebb fáit* s ezért célszerű lenne gázvezetés helyett villany-nyal világítani a parkokat. A mérnöki hivatal költségvetése szerint a villany bevezetése a két

parkba 800 koronába kerül, amely összeg bőven megtérül azon huszonkét gáz-kandelláber árából, melylyel most világítva vannak a parkok.

A törvényhatóság tagjai közül többen elnezték a villanyvilágítás bevezetését, mert az felesleges kiadással jár, s különben is kétségsbe vonták azt, hogy a fák a gázkiömlésektől pusztulnának.

Virágh Lajos főmérnök a villany bevezetése mellett érvel. Maga győződött meg legutóbb is arról, hogy hét szép gesztenyefát a gázömlés tett tönkre.

A terv ellenzői azonban semmikép nem akartak belenyugodni a világítás új rendjébe s három ízben is beszéltek a javaslat ellen. A városatyák már alig győzték a felszólalások végét várni s épen a szavazást kérő ívet akarták átnyújtani a főispánnak, mikor ez véget vetvén a vitának, a szavazást elrendelte. Ennek eredménye az lett, hogy a közgyűlés hozzájárult a villanyvilágítás bevezetéséhez.

A Zemplényi-kávéház bérlete.

Ez a kérdés is hosszabb vitára adott alkalmat. Zemplényi Sándor és neje ugyanis kérvényt adtak be a városi épületben bérelt kávéház és lakások bérletének Fürst Jánosra való átruházása iránt.

A tanács azt javasolta, hogy ruházza át a törvényhatóság a bérletet Fürst Jánosra, aki Zemplényitől a kávéházat átvette, annál is inkább, mert a feltételek a régié maradtak s mert Fürst az *újvidéki* előjáráságtól hozott bizonyítvánnyal igazolta, hogy a szükséges vagyoni garanciákkal bír.

Az átruházás ellen többen szólaltak fel, indokolván álláspontjukat avval, hogy a város az új bérlet által mit sem nyer, a régi bérlet ellen pedig eddig még semmi kifogás nem merült fel. Így aztán éppen a régi bérletnek kívánsága ellenére kimondták, hogy a kávéház bérletét nem ruházzák át Fürst Jánosra, aki tudvalevőleg a kávéházat Zemplényi Sándortól megvette.

A közgyűlés ezután jelentéktelenebb ügyek tárgyalásával véget ért.

SPORT.

+ Az aradi tornategyesület választmánya tegnap tartotta meg a lyceumi tornacsarnokban havi gyűlését, melyen Steinitzer Pál dr. alelnök elnöklése alatt Jancsovics Ferenc, Bródy József, Szántó Mihály, Schmidt János dr., Szilárd Győző, Sorbán János, Kőmives József, Neidenbach Odön és Nagy Sándor voltak jelen. Steinitzer Pál dr. az ülés megnyitása után fájdalmas szívvel emlékezett meg a gyűlést vezető alelnök, Hísz Sándor elhunytáról, ki nemcsak az aradi tornaegyesület, de az ország legidősebb érdemes működő tornásza volt. A temetésen a választmány az egyesület számos tagjával küldöttségileg vett részt s a ravatalra diszes koszorút helyezett s a halálózásról külön gyászjelentést adott ki. A választmány az elnökség intézkedéseit jóváhagyólag tudomásul vette s elhatározta, hogy az elhunyt emlékét jegyzőkönyvben is megörökíti s a családhoz részvétiratot intéz. Új működő tagokul felvették Kopriva Vince, Gaál János, Rozsnyay Kálmán, Riegler Ede, Bildhauer Miksa. Nagy Sándor titkár művezető jelentése szerint februáriusban tartatott összesen 12 tornaóra, részt vett e 12 órában 279 tornász, egy órára esik közép számmal: 23. Végül Kőmives József pénztárnok jelentette, hogy a számvizsgáló bizottság a mérleget és a számadásokat megvizsgálta s így azok a közgyűlés elé terjeszthetők.

+ Debreceni versenyek. A debreceni lovar egyesület április 26-án és 27-én rendezi lövőversenyét. Nevezési zárnap és árbejelentési határidő: április 16-án esti 10 órakor. Nevezni lehet Engeszer József egyleti titkárnál Debrecenben. Minden verseny olyan urlovasok által lovagolandó, kik a Debreceni Lovaregyletnek vagy az Urlovasok Szövetkezetének tagjai.

Arad ünnepe.

(Március 15. előkészületei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 13.

A szabadság, testvériség, egyenlőség nemzeti ünnepében az idén is egész hazafias lelkével vesz részt Arad város. A nagy nap délelőttjén a városháza nagytermében fényes ünnepséget rendeznek, a melyen Hock János lesz tudvalevőleg az ünnepi szónok. Hazafias ünnepélyt rendeznek a társas körök és egyesületek, úgy az iskolák is, nem különben a színház. A városházi ünnepélyt rendező bizottság a tegnap kiadott programhoz a következő felhívást és kérelmet csatolja:

Március hó 14-én, este 7 órakor zenés takarodót rendezünk. Tisztelettel kérjük Arad polgárait, legyenek szivesek március 14-én este házaikat fellobogózni és lakásaik ablakait megvilágítani.

A menet a tűzörségi laktanyából indul, a Kápolna-, Deák Ferenc-, Fábrián-, Batthyány- és Széchenyi-utcaikon végig a József főherceg utra, a József főherceg-ut baloldalán fel, a jobb oldalán vissza a városháza előtti térre s a városháza előtt megállás. A városházától az Andrássy-térre, a megyház előtt megállás, innen az Atzél Péter-utcaán át a Szabadság-teret megkerülve a Vörösmarthy-, Deák Ferenc- és Kápolna utcaikon át a tűzörségi laktanyába.

A szabadság születésnapján emlékezzünk meg a szükségben élő aradi 1848-as agghonvédekről.

Arad humánus érzésű polgáraihoz fordulunk kérő szavunkkal. Legyenek szivesek néhány fillért adni, hogy a dicsőséges multnak közöttünk élő szegény részesei — legalább március hó 15-én — ne szenvedjenek szükségét.

Az adományokat a lapok szerkesztőségébe, vagy Simay István urhoz, mint az 1848—49-iki honvédegyesület elnökéhez kérjük elküldeni.

Március 13-án adakoztak:

Barabás Béla dr.	10 kor.
Fejér Gyula	2 kor.
Kovács Vince	2 kor.
Tabakovics György dr.	2 kor.
Széchenyi Kázmér az Aradi Közlöny szerkesztősége útján	5 kor.

A gondolat- és sajtó szabadság emlékét a színház is méltóan fogja megünnepelni. Ünnepi megnyitótul a zenekar játszik Dienst Oszkár karmester vezetése alatt. Azután Benedek Árpád az Arad és Vidéke társszerkesztője fogja méltatni a nap jelentőségét a színpadról, mely a sajtóval együttesen oly jelentős erő volt a márciusi eszmék diadalmaskodásánál.

A szintársulaté lesz ezután a szó. Dóci Lajos történeti színművét adják elő a következő szereposztással: Széchy Mária Angyal Ilka, Széchy Eva Menszáros Margit, Széchy Kata Kalo-esa Roza, Illésházy György Bács Károly, Liszti báró Mezei Péter, Wesselényi Ferenc Palágyi Lajos, István diák László Gyula, a porkoláb Girét Károly.

A szombati előadás páros bérletre esik, így tehát pénteken páholyok is kaphatók már. Ezekből a tanulóifjúság is lefoglalt már néhányat. A Somogyi Gyula felsőbb leányiskolája három páholyban fog résztvenni a szabadság emlékünnepe. A többi iskolából is nagyobb csoportokban lesznek jelen a szép estén, melyre Bács Károly rendező élén a szintársulat már napok óta készül.

A Jókendv asztaltársaság szombaton este nyolc órakor ünnepli meg Schriffert József vendéglőjében március idusát. Az ünnepély sorrendje:

1. Hymnus, éneklí a dalkör. 2. Nemzeti dal, szavalja Leitersdorfer Soma. 3. Március 15., szavalja Papszt Rezső. 4. Ünnepi beszéd, tartja Szidor János. 5. Riadó, éneklí a dalkör. 6. Szavaltatok, előadják Faragó Lajos és Erdélyi Feri. 7. Szózat, éneklí a dalkör. 8. Elnöki zárszó.

Gyilkos a vasuti kocsiban.

(Meneklítés az üldözők elől.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 13.

Szombathelyről írja tudósítónk a következő érdekes történetet: Richter Sámuel szemerei kereskedő fiatal felesége tegnap Sárvárról járt a rokonainál s már a délutáni vonattal igyekezett hazafelé. A sárvári vasuti állomás pénztáránál megváltván jegyét, egy másodosztályú kocsiszakaszbba ült. Egy férfi-utas volt ott csupán, ki végignyújtózva a bőr kereveten, boldogan aludta az igazak álmát. Richterné ügyet se vetett reá s a homályosodni kezdő ablakon kitekintve szemlélte a sik rónaföldet, melyen a vonat keresztül robogott.

Utitársa, egy szép fekete körszakállas férfi, csak Boba felé ébredt fel. Richterné észrevette, hogy a fekete körszakál alvás közben egészen lecsuszott az utitárs arcáról. Valami hideg borzongás futott végig az asszonyon; felkelt helyéből s reszkető léptekkel indult a folyosó felé.

Ahogy a férfi ezt észrevette, mint a hiúz, aki prédára csap, hirtelen ott termett mellette. Ekkor azonban már teljesen rendben és helyén volt a szakál. Az asszony megdöbbenve nézett az emberre, aki egyszerre csak odarogyott a lábai elé, lassan, suttogva szolt:

— Ön észrevett valamit rajtam, asszonyom, kérem, könyörgök, ne áruljon el.

Es vonaglott az a hatalmas férfitest s hullottak a könnyek a mélytűző szemekből. Richterné egy önkéntelen mozdulatot tett. A férfi elkapta a kezét s könnyeivel áztatta azokat.

— Ne bántsa a vészféket. Ne zavarja a személyzetet. Ne tartson tőlem, nem bántok én senkit.

Kuszáltan, szakgatottan mondta ezeket s Richterné ott állt némán, mozdulatlanul s nem birt kiejteni az ajkán egy hangot sem. Csak állt és nézte, mint csomagolja ki a bóröndjét az az ismeretlen férfi s a fekete körszakállt mint helyettesíti egy erősen szőke Boulanger szakállal.

— Így tán felismerhetetlenebb leszek? — kérdezte.

Richterné bólintott a fejével, melyben összekavarodott minden józan gondolat. Vinárnál már közlékenyebb lett az utas.

— Szőköm, — mondta. — Grácból futok, König Joachim a nevem. Könyvelő vagyok. Jegyesem volt; elcsábították. A csábító vére, úgy érzem, még most is itt gőzölög a kezemen. Nem revolvert fogtam rá, késsel végeztem vele ...

Hörgött s arca vonaglott a kintől.

— Most megyek, — folytatta, — ismerem ezt a vidéket. Sokszor jártam erre. Ha menekülhetek jó, ha nem, azt se bánom. Szólhat, feladhat, ha akar ...

Az asszony könyezésbe kezdett s ezt látva, zokogott a férfi is. Künn pedig szürkületi kezdett s a vonat a szürkületben zakatolva robogott tovább. A pápai állomást elhagyva, azon vette magát észre Richterné, hogy egyedül ül a kocsiban. Az utitárs eltűnt. Vasárnál aztán keleténél tovább állott a vonat. Csendörök járták végig a kocsiszakaszkokat; König Joachimot keresték, akit gyilkosság miatt a gráci rendőrség táviratára le kellett volna tartóztatniok.

— Alighanem ebben a kocsiiban utazott olyanforma fiatalember, — mondta a kalauz.
— Majd Richterné felé fordult s kérdezte:
— Ugye asszonyom?
Az asszony nyugodtan ült a helyén s csöndesen, egykedvűen mondta.
— Nem láttam.

S amint a vonat tovább robogott, a megszokott távol ködében, mintha megpillantotta volna az üldözői elől lázas sietséggel menekülő alakot...

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Zsába, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Széchy Mária, szimf. (Páros bérlet.)

A vidéki színészet segítése.

— Pártolás végett küldött fölrát. —

Arad, március 13.

Nagyszabású akciót indított Szeged város törvényhatósága a vidéki színészet érdekében. A törvényhatóság ugyanis, mint egy rövid táviratban már említettük, felíratot intézett a képviselőházhoz, a melyben arra kéri a törvényhozást, hogy az állami költségvetésben a vidéki színészet segítésére előirányzott 56.000 koronát már az 1902. évben 200.000 koronára emelje föl. Szeged buzdító köriratot intézett az összes törvényhatóságokhoz és kéri, hogy mind a 24 törvényhatósági joggal felruházott város indítson egyöntetű akciót ebben a kérdésben és pedig olyképp, hogy járuljanak hasonló szellemű felirattal a képviselőházhoz és a felirat pártolására kérjék föl mind a 82 érdekelt képviselőt, pártállásra való tekintet nélkül. A rendkívüli alapos, terjedelmes memorandumból, mely már Aradra is megérkezett, közöljük a következőket:

A vidéki színházak fontos, életbevágó kulturális feladatot teljesítenek. Hogy pedig a magyar vidéki városok közönségei a színészet által nemzeti kultur missziót teljesíthessenek, a kormányának kötelessége a vidéki városokat abból törekvésekben támogatni. Amde az évenkénti 56.000 korona segély vajmi csekély arra a célra, ha tekintetbe vesszük, hogy ugyanabból fedezik az utóbbi időben szervezett országos színészeti felülbírálatok több ezer koronára rugó évi javavalmazását.

144.000 korona több kiadás megszavazásáról van szó. A memorandum kifejezést ad annak a nézetének, hogy az egy milliárdos költségvetés egyensúlyát egyáltalában nem zavarná meg, ha ezt az összeget utólag beillesztenék.

A magyar drámairodalom pang, a színész nemzedék pedig degenerálódott és ezen a bajokon csak olyan megoldás segít, a mely állandósítja a magyar színpadokat s a magyar színműirodalomnak azt az egymásra való természetes kölcsönhatását, a mely elcsenvesztett színművészetünket újra fejlődésképpé teszi.

A magyar állam, a magyar kormány tudatával bir mindezeknek és ezért a memorandum ama reményének ad kifejezést, hogy a vidéki városok kérése teljesítve lesz.

* Miss Saharet ma utoljára lépett fel az aradi színpadon, ismét nagy közönség előtt, a mely az ausztráliai táncosnő lábművészetét érdeklődéssel kísérte. A miss a *Postásfü* keretében lépett fel. Az operett ma is összevágóan, pompásan ment. Zajos tapsokat kapott *Felhő Rózi*, ki a mos-mos kupléban Aradról való közele távozására célzott, kérve a közönséget, hogy tartsa meg jó emlékezetében a „Rózi-kát.” A primadonnát ügyes kupléja után, melyet némi meghatottsággal énekelt el, frenetikus tüsszel tüntette ki az egész közönség.

* A zsába utoljára. A zsába, mely pompás bohózat komikumával az általában elismert jó

előadásban oly nagyon megkacagtatta a közönséget, pénteken utoljára kerül színre. Az utolsó hétnek minden estéje és a délutánja is le van kötve a műsorban, azért a bohózat vonzóereje teljességében kerül le a műsorról, melyen a bemutató óta a közönség mindig szívesen látta. Utolsó előadása azoknak a pártatlan bérletnek estéjére esik, a kik még eddig nem látták az újdonságot.

* A Bulss-hangverseny. A most vasárnap, e hó 16-án délután 5 órakor a Fehér Kereszt disztermében tartandó *Bulss* Pál dalestélyére szóló, előjegyzett jegyek már átvehetők és csekély számú fenmaradt jegyek még kaphatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

* Szabad Lyceum. Holnap d. u. 5 órakor lesz a szabad lyceum tizenegyedik előadása a felső kereskedelmi iskola disztermében, a mely alkalommal *Marschall* Lajos dr. fog felolvasást tartani az agrarizmusról. Jegyek válthatók a főtéri könyvkereskedésekben és a pénztárnál.

* Művésziskola Nagybányán. A Nagybányán letelepedett festőművészek arról értesültek, hogy a Hollósy-féle iskola nem megy vissza többé Nagybányára. Ennélfogva a művésztelep tagjai: *Ferenczy* Károly, *Grünwald* Béla, *Réti* István és *Thorma* János elhatározták, hogy művésziskolát nyitnak Nagybányán. Nagybánya ilyenképpen továbbra is megtartja azt a művészeti jelentőségét, amelyről eddig is híres volt az országban.

* Az Oratorium-egyesület Zichy-hangversenyének vegyeskari próbáját nem pénteken, hanem hétfőn este 8 órakor tartják meg a szokott helyen.

Saharet gyanu alatt

(Látogatás a híres táncosnőnél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 13.

Saharet asszony, a világhírű táncosnő, ki nek tanca sok poétának alkalom volt rimes és rimtelen ódák zengésére, ma este fejezte be aradi vendégszereplését. Mondhatjuk, hogy a táncosnő itt Aradon nem felelt meg annak a várakozásnak, melylyel fellépte elé tekintettek. Ennek következtében aztán igen kellemetlen modorban tárgyalták a táncosnő művészetét.

Sokaknak eszébe jutott a nyári szinkör *Fregolija*. Erre emlékeznek még Aradon. A színház tele volt a nagy reklám folytán, amelyet a színházi iroda *Fregolinak* csapott s mikor a szorongásig megtelt nézőtér előtt fölgördült a függöny, kilépett egy közönséges csepürágó, egy harmanrangú vásári zsonglőr és bemutatta a művészetét. A közönség fütttyökkel és abcugolásokkal fogadta az ál-Fregolit, mire alapos kis skandalum kerekedett. A publikum szitkozódva távozott a szinkörből, miközben a színház vezetőségét az ördöggel és a pokollal hozta eszmei kapcsolatba.

Saharettel is csaknem így történt az eset. Az ausztráliai táncosnőről is az a hír terjedt el még tegnap, hogy nem az igazi Saharet és erre akadt is egy tanu. Egy Aradon tartózkodó berlini artista terjesztette ezt a hirt s mindenképpen bizonyítani akarta, hogy ez a nálunk vendégszereplő táncosnő csak ál-Saharet, holott az igazi Saharet, akinek *Lenbach* az a híres pöre volt, már három év óta nem táncol.

Már eleinte sem adtunk hitelt ennek a hírnek, bár az a körülmény, hogy a táncosnő gyöngye mutatóvanyai senkit ki nem elégítettek, s hogy a sokat hirdetett *Lenbach*-féle kép Aradra meg nem érkezett, nem volt arra való, hogy az elterjedt gyanut eloszlassa.

Sokan meg voltak győződve arról, hogy az aradi színház vendége ál-Saharet, mi azonban kételyekkel fogadtuk a hirt, mert nem láttuk semmi pozitív bizonyítékát. Hogy mégis tisztán lássuk a dolgokat, egy munkatársunk fellekereste Saharet asszonyt, hogy ő tőle magától tudja meg a valót.

Tudósítónk erről a látogatásról a következőkben számol be:

Délután négy órakor mentem fel a szép asszonyhoz. A szálloda lépcsőházába nyílik a szobája. Kopogtatásomra belülről kinyitották a zárt s egy borzas fej jelent meg az ajtóban.

Evvel egyidejűleg hatalmas pacsuli szag vett körül. Csaknem elkábultam a bódító illattól.

— Mein Mann ist nich heim, — szólott Saharet asszony olyan dialektusban, mely rendkívül hasonlít a berlini kiejtéshez. Azt monddta, hogy az ura nincs itthon. Öt órakor lehet vele beszélni.

Öt órakor ismét elmentem hozzá. Saharet asszony férje ekkor már otthon volt. Az angolok fesztelenségével, ingujban nevert a karoszekében, felesége pedig izléses otthonkában az asztalnál teázott. A pacsuli szag eleinte elkábított, később azonban egy sokkal áthatóbb illat kerekedett a parfüm fölé. Röstellem leírni, de Sahareték nem veszik rossz néven tőlem. Az angolok kedvenc ételeit fogyasztották valószínűleg egy pár perccel előbb, mert rettenetes — foghagymaszag csavarta az orromat.

Elmondtam, hogy egy rendkívül kényes ügyben szeretném meginterjúvolni Saharet asszonyt. A férj, J. S. *Rose* ur, azt mondta erre, hogy Saharet asszony nem ud jól németül, majd ő tolmácsolja.

Legelőször azt kérdeztem, hogy nincs-e a madam-nak valami névrokona, akinek *Lenbach* mesterrel az a híres, pikáns természetű pöre volt?

A házastársak összenéztek, mire a férj nevetve monddta, hogy nincs más Saharet a világon az ő feleségén kívül. A madam-nak volt *Lenbach* mesterrel az a pöre.

Azt kérdeztem ezután *Rose* urtól, hogy miért nem hozták magukkal *Lenbach* mester híres képét Aradra, holott itt nagy érdeklődéssel várta sok műbarát. Elmondtam, hogy itt Aradon évtizedek óta nem láttunk ilyen kaliberű művészeti termékeket.

Rose ur, aki egy érdekes, borotvált képű angol gentleman, kijelentette, hogy ez az ő mulasztása. Azt hitte, hogy Aradon nem kíváncsi senki a *Lenbach*-képre. Különben is egész vagyongba kerül csomagolással együtt a 156 kiló nehéz képnek a szállítása. A kép fönnmaradt Budapesten.

Elmondtam ezután a közönség között elterjedt ama híreket, a melyek a berlini artista beszéde és az elmaradt *Lenbach*-kép miatt támadtak. Nevettek. Saharet ajkát biggyesztve monddott valami angol szót, a mi nem lehetett valami kedvező sem a berlini artistára, sem az aradi közönségre.

— Igem ám, madam, — szólottam hozzá. — de a közönség a *Fregoli*-eset óta roppant elfogult minden külföldi művészszel szemben. Akkor is rettenetes skandalumot csináltak a színházban és ha a most szállingázó hírek, melyek tüzként szoktak terjedni, eljutnak ma este a színházba, nem lehetetlen, hogy a skandalum...

— Skandalum! — rezzent össze a szép asszony s reszketve tekintett az urára.

Rose ur a skandalum szóra reszketésszerű izgalomba esett. De nála nem annyira a félelem, mint az evvel járó vegyes gyönyör okozta ezt.

— Nagyszerű reklám lesz! — szólott, s aztán hirtelen a kabátjához futott s hozott két levelet. „*Meine theure Clarisse!*” volt az egyik a címzés és az aláírás „*Lenbach*”. A másik is *Lenbach* kezeirása volt. Szinte dicsekedve mutatta a német festő szerelmes leveleit, melyeket felesége kapott. Azután előszedett rengeteg sok újságot, melyek mind Saharet asszony

tüneményes lábairól zengedeztek. Volt ott óda, tanköltemény, műdal és ritunell.

— Olvastam *Heltai* versét is, a melyet a madam lábairól írt, — szóltam hozzá.

— Ahet, ahet! — szólt erre Rose ur.

Nem tudtam mire vélni ezt a kijelentést. Utóbb rájöttem, hogy „*A Hét*” akart lenni ez a rejtélyes szó.

Ezután előszedte utleveleiket, címzett borítékokat, szerződési okmányokat, melyek mind Saharet nevének valódiságáról tettek bizonyosságot Lenbach két levele mellett.

— Mióta viseli a madam a Saharet nevet? — kérdeztem.

— Tizenhat esztendő kora óta. En neveztem el úgy a Sahara pusztáról — felelt Rose ur. Tulajdonképpen *Clarice Campbell* a neve, skót eredetű név. Szülei kivándorlott skótok voltak a madam Ausztráliában. Melbourneban született. Nagy kedve volt a tánchoz s magától fejlődött ki oly tökéletességre, hogy 5000 frankot ajánlok annak, aki a lábával úgy tud „dolgozni”, mint a madam. Amerikában tanulta ezt a boszorkányos táncot és Berlinben, a *Wintergarten*-ban tett szert világhírré. Annak a berlini artistának az a kijelentése, hogy madam a *Passage Theater*-ben ballettáncosnő lett volna, hazugság.

A *Passage Theater* igazgatója kínált ugyan szerződést, de az olyan harmadrangu panoptikum, melyben 20 krajcár a belépti díj. Oda egy Saharet nem mehet. Nézze meg ma este a madamot, majd fog látni táncot. A tegnapi és tegnapelőtti tánc az semmi, mert feleségem beteg. Súlyos természetű baja van. Ma már elemében lesz.

Madam ezalatt idegesen tekintgetett férjére. A *skandalum* szó nem ment ki a fejből. Megsajnáltam, hogy úgy ráijesztettem s azt mondtam, hogy elmegyünk a rendőrségre, megkérni az ügyeletes rendőrtisztet, hogy vegye elejét minden tüntetésnek. De különben is, ha a madam ma este jobban fog táncolni, mint az eddigi estéken, az aradi publikum egy csöppet sem fog rá megharagudni.

Ez némileg megnyugtatta. A férj ezután elmondta, hogy kicsoda helyeken jártak már eddig.

— Olyan toalettje, mint az én feleségemnek, egy táncosnőnek sincs, folytatta ezután. A ruha 1000 frank, a köpeny is 1000 frank. Mutasson egy táncosnő ilyen drága ruhát.

Aira a szerény megjegyzésemre, hogy nem a ruha teszi a táncosnőt, ismételte, hogy 5000 forintot ad annak a táncosnak, aki Saharetnek utána csinálja a táncot. Azt hitte, bizalmatlanságból mondom ezeket.

— Ma este a színházban letétbe helyezek 5000 forintot és az kapja meg, aki bebizonyítja, hogy a feleségem nem az igazi Saharet. Nagyon sajnálom, hogy nem hoztuk magunkkal a Lenbach képét. De ha legközelebb visszajövünk Aradra, magunkkal hozzuk.

Ezután elmondta, hogy mennyi hamis Saharet van már. Az egyik Saharitta, a másik Zacharet, és sokan Lenbach képének másolatát használják fel reklámul. De Lenbach leveleit egyik sem tudja előmutatni.

Ezután elbucsuztam.

TANÜGY.

(—) Szakelőadás a tanítóknak. *Schultz* Imre, a pécsi püspöki tanítóképző intézet kiérdemült tanára folyó hó 16-án délelőtt fél 11-kor Aradon a népiskolai tanítóknak államilag jóváhagyott számolókönyvből szakelőadást tart.

(—) Áthelyezett óvónő. A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter *Schuller* Matild nagy-halmágyi állami óvónőt az egeresi állami óvodához, jelen minőségében, áthelyezte.

Maróczy Géza.

(A montecarlói sakkturna első győztese.)

Arad, március 13.

Sehol az országban nem örülnek jobban a *Maróczy* Géza diadálának, mint Szegeden, a győzelmes magyar sakkmeister szülővárosában. Egyszerű emberek: kereskedők, néptanítók, hivatalnokok és mások, akiknek ott tekintély számba menő sakkozó tudományán először köszörülte a maga éleselműségét *Maróczy* Géza, most bizonyára büszke öntudattal és kedves kérdéssel mondogatják egymásnak:

— Mi tanítottuk! Ugye, hogy megjósoltuk! Ilyen a szegedi fiu!

A szegediek méltán vannak nagyra *Maróczy* Gézával, mert ez a zseniális magyar ifju ott született a szőke Tisza partján, a Rókus városrész egy félreeső kis utcájában, most 30 esztendeje. *Maróczy* édes atyja közbeccsülésben álló műlakatos volt, akinek mint iparosnak is közismert, nagyratörő lelke többre vágyott a hétköznapiánál. Ahol egy szép, remekbe készült vaskaput, kerítést lát az ember Szegeden: biztos lehet benne, hogy ez a „furfangos lakatos” munkája. Minden mérnöki tudomány nélkül nekivágott egy teljes gőzfürdő berendezésnek és a szegedi Wagner-örökösök gőzfürdőjét jobban berendezte, mint a város félmillió uj gőzfürdőjét, a melyet úgy csináltak meg, hogy a megnyitás után néhány hónappal a belső víz kifolyt az utcára és kezdhették a drága munkát elülről.

Ennek a zseniális szegedi iparosnak a fia *Maróczy* Géza. Gondos nevelést kapott, mert az apja a saját nagy eszméinek megvalósítására mérnököt, gépész-mérnököt akart belőle faragni. Az öreg *Maróczy* ugyanis megjárta egyszer a szegedi marsei artézi-kut vállalatával. Az öreg ur elvállalta a kutfurást és neki is látott a maga gyártotta primitív eszközökkel. Persze, a furás sehogysem ment úgy, hogy a magas fekvésű talajt négy esztendeig is furkálta, de vizet nem kapott a furás után a város. A rosszul kezdett munkát végre is más vállalkozónak kellett befejeznie és a derék öreg *Maróczy* belévesztette a fél vagyonát ebbe a merész vállalatába.

Maróczy Gézának ezt a kutat kellett volna „betömnie” a maga jövőre mértékű tudományával. De hát ez neki sehogy se volt inyére. Jobban szeretett ehelyett a gimnáziumi iskolatársával „mótát” játszani a boszorkány-szigeten vagy a „Marostóban”, sőt a „Fekete sas” kávéházba is eljárt biliárdozni, noha a szegedi piarista főgimnázium akkori szigorú igazgatója: *Magyar* Gábor (most rendfőnök), kicsapás terhe alatt megtiltotta a deákoknak, hogy kávéházba ne járjanak.

A „Fekete sas” kávéház füstös levegőjébe, öreg alkuszok háta mögül kibickedve pillantotta meg *Maróczy* Géza a „nyolc mezőt”, az ő nagy diadalnak féltelmes terrénját. Mint ötödik gimnazista kezdett először játszani, persze csak egészen járatlanul, de rövid időn belül jobban, mint első mesterei, s Fekete sas-beli alkuszok. Mikor már elég ügyesen játszott, *Magyar* Imre, *Magyar* János néhány szegedi iskolaszéki elnök fia elvezette atyjához, aki abban az időben egyik legnagyobb sakktelte volt Szeged városának. *Maróczy* játszott az öreg urral és megverte. Persze, híre futott ennek a „nagy eszének” az iskolaszéki elnök kaszinói társaságában. Híre futott a gimnáziumban is, ahová *Maróczy* minden előadásra elvitte magával az iskolai könyvei között a sak-könyvet is. Valóságos mániává lett ebben az időben a szegedi gimnáziumi diákok között a sakkozás. — Minden szombaton és szombaton nagy sakkversenyek voltak az az iskolaszéki elnök lakásán, a mely azonban rövid időn belül szűk lett a *Maróczy* bámult tudományának.

Egyezzer aztán nagy tisztesség érte *Maróczy* Gézákat, a fiatal deákot. Meghívták az „Uri kaszinó-

ba” sakkozni. Néhány barátja fölkereste a tekintélyes helyiségbe és szívesorongva lesék győz-e most is *Maróczy*. Győzött és pedig öt helyierdekű matedorral szemben. Az öreg urak örömlükben majd szétszedték a simultán parthiekből is győzedelmes fiut, aki végül nagy fölényben azon a mezőn állította be mattrá az ellenfelei királyait, amelyet ők maguk választottak. Mindenki örült, mindenki lesekedett, csak egy szelid tekintetű, jóságos öreg néni sopánkodott, amikor nagy zívajjal ujságotlák neki a hírt, a diadalt. *Maróczy* Géza édesanyja volt. Szerette a fia nagy esztét, csak azt nem értette, hogy miért kell ilyen „okos gyerekek” hármast kapnia a görög-nyelvből.

Szegeden aztán nem volt kivel játszania. *Maróczy* Gézának, mert senkise tudott az eszével boldogulni. A jó öreg néptanító, *Strasser*, meg az egyetlen szegedi bankár, *May* R. Mikea, néha még megpróbálkoztak vele, de végre is szűk lett *Maróczy* czynak Macedonia. Az érettségi vizsgálat után fölkerült a fővárosba. Most még többet sakkozott, mint valaha. A Rókus-városrészben azt kezdték róla ott-hon rebesgetni, hogy sohse lesz belőle semmi, de *Maróczy* erre azzal felelt, hogy már a következő évben mesterre avatta magát a nürnbergi mester-próban.

Hogy azóta mivé lett *Maróczy* mint sakk-matador, azt tudja Magyarországon és a külföldön még az is, aki sehogysem tudja megérteni, hogy a ló miért lép olyan furán a nyolc mezőn. *Maróczy* külföldben most köszörülte ki azt a kis csorbát, amelyet máris nagy hírnevén *Lasker* mester ejtett a legutóbbi londoni sakk-tornán. Ott valóságos „katzenjammerrel” játszott, de most megmutatta a világnak, hogy ő kicsoda. Hát bizony senki és semmi más, csak egy zseniális magyar ifju, aki mellesleg a világ egyik legelső sakk-mestere. Az öreg *Maróczy* híres szegedi kutja, egyetlen kudarca most már talán „be van tömve...”

Szerelmi dráma.

(A költő és a kisasszony öngyilkos lesz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, március 13.

Tegnap este 8 óra körül rémes szerelmi drámáról beszéltek a makói szinkörben: A színházban levő *Cseresnyés* János főkapitánynak tett jelentést az esetről a rendőrkáplár s a hír néhány pillanat alatt elterjedt a közönség között is. A rendőrkáplár akkor még maga sem tudott semmi bizonyosat, csak intézkedéseket kért a főkapitánytól s így az esetet, amely egyébként nem végződik tragikusan, százféléképen kommentálták.

A történet hősei egy 17 éves ifju ember, *Jungmayer* Ferenc, egy vidéki molnárnak a fia és egy 14 éves, jó családból való leányka.

Az ifju valóságos gyerek, akinek lelkét hamar megmérgezte a ponyvairódom posványos levegője. A makói főgimnáziumnak pár év előtt tanulója volt, mivel azonban ott nem tudott boldogulni, magánaton vizsgázott a polgári iskola néhány osztályáról és a nyáron felcsapott — írónak. Igen, valóságos írónak. Beteges ambícióját növelte az is, hogy néhány gyenge novellája napvilágot látott egy hetilapban; ettől kezdve aztán sétált és növesztette a — haját.

Sétálgatás közben ismerkedett meg a fiatal kis uri leánykával, aki a nagyhaju költő révén hasonló regényes gondolkodású lett s mert ifju éveik, no meg az iskola is, nem engedték, hogy egymáséi lehessenek, a regényhősök példájára elhatározták, hogy meghalnak.

Tegnap délután 3 óra tájban a kis leány elment hazulról, hogy egy barátját meglátogassa. Pedig már akkor készen volt minden a halálra. Meg volt írva a bucsulevél s be volt szerezve a mérge, a melylyel ifju életüket ki-

oltják. Az utcán valahol találkozott a leány az ifjával s a ronda, kellemetlen időben kimentek a ludvári rdő melletti körtöltésre. Egy kis üvegben volt a mérge, s mint a bucsu levél szélére feljegyezte Jungmayer, hat óra 3 perckor előbb a leányka itta meg a mérge felét, azután ő és — megszökött, otthagya a leánykát.

Igen, innen már — a rendőri jelentés szerint — kevésbé drámai a dolog. Az öngyilkos-jelölt beszaladt a kertészházba, alonnan értesítették a rendőrséget. Ez a jelentés érkezett be 8 óra tájban a városba.

A rendőrség részéről Paku Imre dr. városi főorvos és Kővári Ottó alkapitány mentek ki a helyszínére, kirendelvén a hullaszállító kocsit is, melyre azonban szerencsére nem volt szükség. Jungmayer a kertészházban feküdt. Teljesen magánál volt, hányingernél egyebet nem érzett. Elmondta, hogy a mérget ő kutyvasztotta össze salétromsavból, néhány csepp sósavból és glicerinnél.

A főorvos megegetett vele egy csomó krétaport, s azután elindultak a leányka keresésére akit azonban nem találtak meg. A leányka megunt a nagy hidegben a halált várni s — elment haza.

A fiut azután beszállították a kózkórházba.

A két gyermek tul van már minden veszélyen; a leányka is jobban van özvegy édesanyjának — akit úgy megkeserített és halálra rémitett — gondos ápolása mellett.

A fiu már akkor is, mikor bevitték a kórházba, folyton azt kérdezgette, szabad-e neki — cigarettázni, ma hajnalban 3 órakor pedig, mikor felébredt, négy adag reggelit kért, anynyira éhes volt.

A komédia tehát a két gyerek egészségében kevés kárt tett, csak a jövőjükre ne legyen majd rossz hatással.

Fejérváry báró a királynál.

(Lemondás — minden áron.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 13.

A Ház folyosóján ma is csak a honvédelmi miniszter lemondásáról folyt a szó. A félhivatalos cáfolatok ellenére beavatott politikai körökben ma is a leghatározottabban fentartották, hogy báró Fejérváry Géza lemondását benyújtotta és minden kérés dacára ragaszkodik visszavonuló szándékához. Hir szerint maga báró Fejérváry egy látogatója előtt kijelentette, hogy a cáfolatra ő senkit sem hatalmazott fel. Hogy a cáfolat mégis megjelent, annak magyarázatát csakis abban lehet megtalálni, hogy állítólag sikerült rávenni a minisztert, hogy legalább a költségvetés letárgyalásáig maradjon meg hivatalában. Azontul azonban semmi körülmények közt sem marad meg a kabinetben.

Fejérváry Géza br. lemondó-kérvénye hétfőn került a király elé, akinek határozott parancsára Fejérváry már több, régebben beadott lemondó kérvényét visszavonta. A király ezuttal sem akart hallani a miniszter távozásáról, és a kérvényre a következő elintézkést jegyezte:

— *Amíg én élek, ön is megmarad hivatalában.*

Erre aztán kedden a honvédelmi miniszter ismét legfelsőbb kihallgatáson jelent meg, a hol nyomós okokkal támogatta visszavonulási szándékát, de a király csak nem adta beleegyezését.

Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, a honvédelmi minisztert ma délbén 3 óra-

kor a felség újból, ezuttal már a harmadik ízben fogadta lemondása ügyében magánkihallgatáson. A király ma is határozottan megtagadta a lemondás elfogadását.

— Semmi áron sem ereszttem el önt, — mondotta több ízben a felség.

Fejérváry kijelentette, hogy ragaszkodik a lemondáshoz s e kérelmét mindaddig megújítja, míg csak el nem fogadja a király, mert ő egyáltalán nem akar bentmaradni a kabinetben.

A miniszter egy idő óta sem a szabad- elvű pártkörben, sem a Házban nem mutatkozik, sőt már a szerdai minisztertanácsban sem vett részt minden kapacitálás dacára sem. Beavatottabb politikusok véleménye szerint a honvédelmi tárca tárgyalásával nem tudni, mi lesz, mert kétséges, hogy addig megmarad-e Fejérváry, aki egyébként bizalmas körben így nyilatkozott:

— Föltétlenül megyünk! Lehet, hogy a honvédelmi költségvetés tárgyalása után, de lehet, hogy előbb is!

Ez a miniszter lemondásának jelenlegi stádiuma. A honvédelmi miniszterrel együtt távozik — mint már több ízben említettük — Gromon Dezső, a miniszterium politikai államtitkára is, s ha őt nem sikerül lemondása visszavételére bírni, helyébe — hir szerint — Bolgár Ferenc országgy. képviselőt, a volt nemzeti párt egyik tagját, aki leginkább a delegáció hadügyi albizottságában szerepelt, fogják államtitkárrá kinevezni.

MULATSÁGOK.

(=) A gurahonci izr. fiókhittközség saját pénztára javára március 28-án, a Hungária Szálloda termeiben zártkörű purim-bálat rendez.

A hazaáruló orosz ezredes.

(Az elárult mozgósítási tervek.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 13.

A külföld sajtóját most az a szenzációs kivégzés foglalkoztatja, mely a minap történt Varsóban.

Mi is megemlékeztünk már röviden arról, hogy Grimm varsói ezredes hazaárulás gyanúja miatt elfogták. Most a következő újabb adatokat kapjuk erről a szenzációs esetről:

A varsói citadellában tegnap lőtték agyon Grimm ezredesét. Grimm ezredes napokkal ezelőtt Kowalwowszki ezredes, a varsói vezérkari hadsegéd asszisztense és két rendőrtiszt tartóztatta le. Grimm ezredessel egyidejűleg egy hozzá beosztott tisztet, ennek a feleségét és a magas orosz társaság két előkelő hölgytagját is letartóztatták Varsóban. A két utóbbi nő Grimm ezredes és a külföld között a közvetítő szerepét játszotta és azáltal került gyanu alá, hogy csaknem szakadatlanul a Varsó—Berlin és Varsó—Riviera közötti utvonalon utaztak. Az oda- és visszautazásnál állandóan luxusvonaton utaztak.

Grimm ezredes varsói jelentés szerint az okmánykereskedést már hét év óta üzte. A vár tervrajzokon kívül pontos mozgósítási terveket is tudott szerezni. Ebben az volt a segítségére, hogy közeli ös-zeköttetésben állott a parancsnoksággal. A varsói katonai kerület főnökéhez, Puzyrewszki tábornokhoz volt beosztva. Az ezredes lakásán olyan leveleket találtak, melyek a külföldi képviselőket és más előkelő külföldi személyiségeket kompromittálnak. Találtak ezeken kívül temérdek számlát, kifizetett szállítmányokról. Az iratokat a padló-

alatt egy üregben találták. Ezen kívül mintegy 25,000 rubel készpénzt találtak a lakásban, melyet, mint a hazaáruló ezredes szállítmányainak ellenértékét, lefoglaltak. A rendőrség a talált anyagból azt következteti, hogy Grimm ezredes összes bevétele a hét év alatt több, mint 400.000 rubel volt.

Grimm ezredes főnöke, Puzyrewszki tábornok nejével, Laska varsói színésznővel jelenleg Olaszországban utazik. Szabadságon van s most t. viratilag visszarendelték. Bejelentették továbbá a hadügyminiszter megérkezését is, mert a vizsgálat még mindig folyik. A többi fogolyról eddig még nincs semmi értesítés. — Evvel az afférral kapcsolatosan a „Słowa Polskie” jelenti, hogy Varsó kormányzójának, Czerkoff tábornoknak helyébe, aki beadta lemondását, Puzyrewszki tábornokot, Grimm ezredes főnökét fogják kinevezni.

HIREK.

A király

és a katolikus autonómia.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 13.

A király ma délelőtt 10 órakor általános kihallgatást tartott, a melyen megjelentek: Zsilinszky Mihály államtitkár; együttesen: Metianu János érsek-metropolita, Goldis János és Popea Miklós püspökök; Palkovics József altábornagy, Majláth László gróf, Reviczky Ambrus, Semsey László és Medve Zoltán kamarások, ponori Theurewicz Emil udvari tanácsos, Szilágyi Emil osztálytanácsos és Királyi Viktor és Czibur László alezredek.

Az általános kihallgatások előtt a király a katolikus autonómiai kongresszusnak Szapáry Gyula gróf vezetésével megjelent küldöttségét fogadta. A szabályzat átnyújtásakor Szapáry Gyula gróf a következő beszédet intézte a királyhoz:

Császári és apostoli királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk! A katolikus egyház önkormányzatát szervező kongresszustól nyert megbízatásunk folytán jelentünk meg Felséged előtt, hogy az általa hosszas tárgyalás után megállapított munkálatot Felségednek hódolattal betervezzük.

A katolikus kongresszus szem előtt tartotta Felségednek 1895. évi november 29-én kelt legkegyelmesebb leiratában kifejezett azon óhaját, illetve parancsát, hogy a magyarországi katolikusok önkormányzatát úgy a római katolikus egyház szervezeteinek, valamint Felséged legfőbb kegyuri és felügyeleti jogainak figyelembe vételével állapítsa meg.

Mikép oldottuk meg a feladatot, annak elbírálása nem tőlünk függ. Midőn azt átnyújtani szerencsések vagyunk, egyuttal esedezünk, hogy bennünket királyi kegyében megtartani méltóztassék.

A király következőképen válaszolt:

— Meleg érdeklődéssel és élénk figyelemmel kísérem a mindkét szertartásu kath. autonómiai kongresszus működését. Az önök által elem terjesztett szabályzatot megfontolás tárgyává teendém és jelentéstétel végett magyar kormányomnak kiadom.

A király az általános kihallgatás után visszavonult s az egész napot dolgozó szobájában töltötte.

— Udvari ebéd volt ma a budai várakban. A király Andrássy Tivadar és Teleky Géza grófok közt foglalt helyett, a kikkel hosszasan társalgott. Ebéd után a felség cerecl-t tartott, melyen megszólításával tüntette ki az összes jelenvoltakat. Bethlen Bálint gróffal az erdélyi

viszonyokról s a nemzetiségekről beszélgetett, *Lánczy* Leóval az osztrák és német vámtarifáról, az olasz bor klauzuláról, valamint egyéb gazdasági és kereskedelmi ügyekről. *Nyegre* Lászlóhoz a parlamenti helyzet s a felvidéki rathén-kérdés miben állása felől intézett kérdéseket, majd az ország anyagi helyzete iránt érdeklődött s azon véleményének adott kifejezést, hogy a nyomasztó körülmények közt az ország a jelenlegi kormánytól sokat várhat. *Biró* Lajostól a felől kérdezősködött, hogy milyen lesz a park-klubban *Szék* Kálmán tiszteletére tartandó banket, *Jékei* Zsigmondhoz pedig parlamenti ügyekben intézett néhány kérdést.

— **Tolsztoj ismét beteg.** A nagy orosz író hosszas betegségéből, csak a minap épült fel, úgy, hogy enyhébb éghajlatra lehetett volna elvinni, a hol teljes felépülését reménylették, de most újból rossz hírek érkeznek az állapota felől. Azt jelenti ma a táviró, hogy Tolsztoj állapota *jelentékenyen rosszabbodott* s fél, hogy komoly válság történik. A nagy beteg állapota iránt általános az érdeklődés. Főleg a külföldről kérdezősködni folyton s kérnek értesítéseket Tolsztoj egészsége felől.

— **Goldis püspök a királynál.** A felség ma általános kihallgatáson fogadta *Metianu* János gör. kel. román érseket, továbbá *Goldis* János aradi és *Popea* Miklós karánsebesi püspököket, kik a királynak emlékiratot nyújtottak át. E memorandumban a főpapok a gör. kel. szerb egyházzal szemben fennálló vagyoni jogi kérdések elintézését kérik. A király a román főpapokat kegyesen fogadta.

— **Uralkodók látogatása.** Drezből táviratozzák, hogy *Albert* szász király, uralkodónk látogatására szeptember hó folyamán Bécsbe utazik. Ugyancsak az ősszel *Vilmos* német császár is meglátogatja királyunkat Bécsben.

— **Kossuth halálának évfordulója.** Budapest főváros tanácsa ma rendelte el, hogy folyó hó 20-án, mint *Kossuth* Lajos halálának évfordulóján, a kerepesi-uti temetőben levő sírját feldíszítsék és erre a célra 280 koronát szavazott meg. A sír díszítését 28-án is ott hagyják, mert ezen a napon oda a függetlenségi párt testületileg vonul ki.

— **Ujságírók szabadság-lakomája.** Az aradi ujságírók március 16-án, *vasárnap* este 8 órakor tartják meg a sajtó felszabadításának emlékére rendezendő társas vacsorájukat a Kassavendéglő külön termében. Ennek keretében ünneplik egyszersmind *Edvi-Ilés* László 25 éves ujságírói jubileumát. A rendezőség a társas lakomán szívesen lát vendégeket. Egy teríték ára 3 korona. Az aláírási íveket holnap bocsátják ki s azok a helyi lapok szerkesztősegeiben, az Aradi Kereskedők Köre és az ipar-testület titkári hivatalában, továbbá *Kristyó* János, *Tedeschi* Viktor, *Reinhart* Gyula, *Nesnera* Aladár, *Inokai Tóth* Lajos, *Fejér* Gyula, *Gebhart* István és *Maresch* Gyula uraknál lesznek letéve.

— **Barlovác a miniszterelnöknél.** *Barlovác* György volt budapesti szerb konzult a képviselőház mai ülése alatt *Szék* Kálmán miniszterelnök kihallgatáson fogadta s hosszasan értekezett vele. Képviselői körökben ezt a kihallgatást *Karagyorgyevics* üzenelmeivel hozzák kapcsolatba.

— **Fordulat a románok politikájában.** Az aradi *Tribuna Poporului* közzé teszi dr. *Mihu* János előkelő román politikusnak a szászvárosi *Libertatea* szerkesztőjéhez intézett levelét, a mely valószínűleg kiinduló pontja lesz a román nemzetiségi párt kebelében történő fontos változásoknak. Egy idő óta a román nemzetiségi pártban mind inkább érvényesülni kezd a felfogás, hogy a passzivitás politikájá-

nak ideje már elmúlt. Dr. *Mihu* János, mielőtt erről véleményét elmondaná, hangsúlyozza, hogy mindennek előtt meg kell változtatni az 1881-iki programot, mely a mostani időben egy anachronizmus. A programból ki kell küszöbölni a közjogi revindikációkra vonatkozó pontokat, amelyek Erdély önkormányzatára és az 1867-iki paktumra vonatkoznak. Vagyis a román nemzetiségi párt minden tekintetben a fennálló törvényes álláspontra helyezkedjék és programját egészítse ki szociálpolitikai, agrárius és gazdasági követelményekkel. Szerinte a pártnak ez lesz a legelső kötelessége, melynek sikeres megoldása után a pártszervezés és párttaktika kérdése már tárgyalanná válik.

— **Mozgalom a Kossuth-szobor ügyében.** Az a bizottság, melyet az aradi Kossuth-asztaltársaság a Kossuth-szobor ügyének szorgalmazására és felszínre tartására felkért, hétfőn délután fél hat órakor gyűlést tart *Péterffy* Antal ügyvéd Széchenyi-utca 7-ik szám alatti irodájában.

— **Az elfogott Methuen.** Londonból táviratozzák, hogy ott nagy az izgalom, mert semmi hír sem érkezett arról, hol van és minő állapotban a burok által legutóbb elfogott *Methuen* lord. *Brodrick* államtitkár ma azon reményének adott kifejezést, hogy a legközelebbi órákban már kap felvilágosító sürgőnyt az elfogott vezér hollétéről.

— **Az aradi ügyvédi kamara közhirre teszi,** hogy *Hász* Sándor aradi ügyvédet, elhalálozása következtében, az ügyvédek lajstromából kitörölte s irodája részére dr. *Králtz* Lajos aradi ügyvédet gondnokul kirendelte.

— **A makói közpénztár baja.** Makó város hasznobérének ügyében még mindig folyik a vizsgálat, amelyet *Szalay* Dezső megyei főszámvévó vezet. Most már lehet látni sok mindent, a többek között azt is, hogy nagy baj van, s nemcsak rendetlenül van vezetve a hasznobérek főkönyve, hanem *pénz is hiányzik*. Sok-e, kevés-e, azt még ma sem tudni, hanem eddig is oly összeg hiánya van megállapítva, hogy a főszámvévó jelentése alapján *Návay* Lajos dr. alispán a volt közpénztárnok, *Simon* Dániel ellen a királyi ügyészségnél megtette a büntügyi feljelentést.

— **A főgimnázium ünnepélye.** Az aradi kir. főgimnázium Petőfi önképzőkörre e hó 16-án délután 6 órakor ünnepélyt rendez a liceum dísztermében, melyre 1 koronás ülő-, és 60 filléres állóhelyeket adnak ki. A belépő-jegyek *előlegesen* ifj. *Klein* Mór könyvkereskedésében és az ünnepély kezdése előtt a pénztárnál váltakoznak.

— **A megszökött eleki kereskedő.** *Brandt* József eleki sertés-kereskedő, mint azt megírtuk, a múlt hóban Amerikába szökött s magával vitte sógora megtakarított, 24.000 koronát kitevő készpénzét. Most, mint tudósítónk jelenti, az is kiderült, hogy *Brandt* József a nagybátyja, *Ament* András eleki lakos nevére egy 12.000 koronás váltót hamisított s ennek értékét is magához vette szerencsésen. Attól tartanak az elekiek, hogy utólag még több csalás és hamisítás fog kiderülni a megszökött kereskedőtől.

— **A román egyetemi hallgatók mozgalma.** A budapesti egyetemre beiratkozott román egyetemi hallgatók ma nyilatkozatot adtak ki, melyben erősen elítélik azt a híresztelést, mintha ők a diákkongresszuson magyarellenes tüntetést rendeznének. Elhatározták, hogy küldöttséget menesztjenek a rektorhoz, mely alkalommal kijelentik, hogy elítélik azt a mozgalmat, melynek az lenne a célja, hogy a diákkongresszuson a budapesti román egyetemi hallgatókat egysorba helyezték a romániai egyetemi hallgatókkal. Ezt visszautasítják, és kijelentik, hogy ők nem politizálnak. Ezzel ellentétben jelentik, hogy a rektor három román egyetemi hallgató ellen, kik főizgatók hírében állanak, idézést adott ki. Ezeket valószínűleg kifogják csapni.

— **Gergely szakála.** A régi világ tudós öregjei előtt mégis meg kell hajolni. Hosszu évek tapasztalatai után megállapítottak egy szabályt, amely rendszeresen bevált. Ezek a jó régi urak kimondták például, hogy Gergely napján az öreg naptárcsináló megrázza érdig érő hófehér szakálát, mire téli képet ölt fel minden vidék s arasznyi hó fedi be a háztetőket, akárcsak karácsony táján. Tegnap is leszálltak Gergely fehér hópelyhei s a tapasztalt régi emberek, látva ezt a barátságos meleg szobák ablakán át, pipájukból kifújták a még barátságosabb bodor füstfellegot, (ez már a téli képhez tartozik) s mindjárt megjegyezték: lám, ugy-e megmondtuk! Gergely sohasem csal meg. A gazdák szemlélték különösen nagy örömmel a téli képet. Különös jótétemény ez, a már-már rothadásba menő gabonaszemekre. Az orvosok pedig, akik már-már látták a kánikulai járványok közelgő fekete rémét, szintén nagy megnyugvással fogadták a szűzfűhő hópelyheket. Ez a beállott második tél akármilyen rövidke életű legyen is, helyrehozza a termést s megöli a betegségek bacillusát, a levegőben rejtőzőket. Gergely, aki tudásán kívül jótékonyágával is a többi szentek fölé emelkedett, most ismét jót tett azzal, hogy ez évben sem felejtette el megrázni szép sima hófehér szakálát.

— **A szultán fél.** Sztambulban, a török fővárosban nagy félelem uralkodik a szultán környezetében, hogy a törökök ura ellen merényletet fognak elkövetni. A török kormány ideges félelmében minden neszre összeressen és kettőzött óvatossággal figyeli az embereket. Az utcákon megkettőzött őrszolgák cirkálnak. Mint a *Celtic* hajót, aképp az *Augusta* Viktória hajót is mindaddig zár alatt tartották a Dardanellákban, míg a Szelamlík-ünnep el nem múlt. Az utasokat a rendőrség lovasképei kísérték mindenfelé. A Csiragán-palotát, *Murad* hertőné és több török herceg lakását éjnek idején háromszoros csapatkordonnal veszik körül. A tisztikarból csaknem mindennap letartóztatnak embereket. Egész Sztambulban általános elkeseredés van és tartanak tőle, hogy a nép lázongani fog. Nagy baj származnék abból, ha a török kormány a közeledő bajrám ünnepekre nem tudna elég pénzt összeszerezni hivatalnokai számára.

— **A potya-páholy.** Szombathelyi tudósítónk nyomán megírtuk, hogy az ottani rendőrkapitány beakarta tiltani a színház előadását, mert *Balla* Kálmán színigazgató vonakodott számára állandó ingyen-páholyt utalványozni. *Kisfaludy* rendőrkapitány ezt az egész páholyügyet valótlanságnak tüntette föl. A dolog azóta újabb fordulatot vett, mert az alispán a „Vasvármegye” című lap közlése szerint a rendőrkapitány ellen a páholy-ügyből kifolyólag elrendelte a *fegyelmi vizsgálatot*. Ehen Gyula polgármester ugyanis jegyzőkönyvet vett fel az ezen ügyben résztvevő szereplőkkel. E jegyzőkönyvnek alapján rendelte el *Bezerédj* István alispán a fegyelmi vizsgálatot.

— **A nápolyi panama.** Rómából jelentik, hogy a vádtanács a nápolyi községi hatóság ügyében indított vizsgálat eredményeképp *Casule* volt képviselőt, *Summonte* volt nápolyi polgármestert, *Atinolfi* és *De Siena* volt község tanácsosokat, *Vilers* közúti vasúti igazgatót, *Kraft* és *Perouse* gáztársasági igazgatókat több más személylyel egyetemben vád alá helyezte.

— **A börtönből — Amerikába.** Nemsokára megnyílik a szegedi kerületi börtön ajtaja *Lükő* Barna volt honvédszázados előtt, akit szerencsétlen végzete rabsorsra juttatott. Őt hónapot töltött már ki a szerecsétlen ember és a jövő hó első napjaiban szabadon bocsátják *Lükő* Barna, ha a börtönből kiszabadul, Szegedről egyenesen Hamburgba utazik, ahonnét Amerikába megy át. Rokonsága van odaát a másik világrészben és igen jó állást tartogatnak a számára. *Lükő* Barna raboskodása alatt jó részben már elsajátította az angol nyelvet. A rab már lépéseket tett aziránt, — hogy szaba-

dulása alkalmával kézhez kapja az Amerikába szóló utlevelet.

— **Elsikkasztott községi pénzek.** Nagy riadalom uralkodik Kisgyőr községében, elűnt a község pénztárából 8000 korona, anélkül, hogy a nagy vaspénztárszekrényen az erőszakos feltörésnek csak legkisebb nyoma is volna. A községi előjáró-ág ugyanis — mint nekünk írják — múlt hétfőn adta bérbe a járási földet s a bérlet árából befolyt 4560 forint. Ezt a pénzt még az nap elhelyezték a községi pénztárszekrénybe. Másnap ebből a pénzből kivettek 560 forintot, a többi pénzt pedig benthagyták, hogy majd e héten még a takarékból küldik. A Wertheim-szekrény kulcsai a községi pénztárnoknál és a községi bírónál voltak. Mind a kettő vagyonszeres ember. Tegnapelőtt a 8000 koronát el akarták küldeni s mikor a pénztárszekrényt felnyitották, rémülve vették észre, hogy a pénz hiányzik. A pénztári készletet teljesen elvitték. Az esetet táviratilag jelentették a főszolgabíróknak és az alispánnak, honnan a főszámvevő és főszolgabíró kimentek a községbe s egyúttal a csendőrséget is felhívták a nyomozásra. A pénztárszekrényen semmi kúlerőszak nyoma nem látzik, ennél fogva az a feltevés, hogy valaki álkulcsokkal nyitotta fel a szekrényt. A pénztárnok és bíró tegnap már fedezték az ellopott pénzt. A csendőrség pedig erőiesen nyomozza a rejtélyes betörőt.

— **Betörés a sarló utcában.** Aliman Tibor sarló-utcai vendéglős lakásába az éjjel ismeretlen tettesek az ablakon keresztül betörték s onnan egy revolvert, egy flóbert-puskát, egy harmonikát, két rézcsapot és ruhaneműket elloptak. A rendőrség keresi a betörőket, kik valószínűleg azonosok a fácán-utcai betörés tettesével.

— **Tűz a Boros Beni téren.** Ma este 7 óra után a Boros Beni tér 2. szám alatti házban, ifj. Weisz Mór rőfőskereskedésében az üzlet zárta után tűz ütött ki. A házbeliek, kik a tüzet csakhamar észrevették, rögtön értesítették a tűzvédséget, ahonnan a készenlét egy negyed 8 órakor már kivonult. Benn az üzletben, a kályha mellett egy sarok égett, s a tűzoltóknak kevés dolguk akadt. A kár jelentéktelen.

— **Szerencsétlenség a malomban.** Megrendítő szerencsétlenség történt Martonoson. Mint nekünk írják, Börcsök Adám martonosi lakos egy zsák kukoricát vitt hétfőn Palotai Mihály szárazmalmába őrlés végett. A mint az őrlésre került a sor, Börcsök befogta lovait a malom nagy hajtó kereke elébe s megindult az őrlés. Ezután alig néhány percre a hajtó korongnak egy foga kitört, mire Börcsök a lovakat megállította. A mikor Palotai a munkájával készen lett, az új fog betevéséhez Börcsöket hívta segítségül. Mialatt Börcsök és a molnár a korongon dolgoztak, Börcsök kis fia, a kit apja a lovaknál hagyott, játék közben az ostorral megcsapkodta a lovakat, mire azok hirtelen megindultak. A váratlanul mozgásba jött nagy hajtókerek a korongnál foglalkozó Börcsöket és Palotait elkapta és mind a kettőt besodorta a korong közé és darabokra szaggatta őket. A kis fiú, a ki a lovak elindulásától megijedt, nem vette észre a szerencsétlenséget s a lovak egy jó negyed óra múlva maguktól megállottak. A gyermek a korong mellett találta meg a két véres hullát. A kis fiú sikolva futott az utcára, honnan emberek jöttek be, a kik a darabokra tépett két holttestet összeszedték. A kis fiú vallomásából megállapította a vizsgálat, hogy a szerencsétlenséget Börcsök gondatlansága idézte elő, a ki a kis gyermeket felügyelet nélkül hagyta a lovaknál. Az eset nagy részvétet keltett a faluban.

— **A székesfejérvári postalopás.** Szenzációs fordulat történt ma a pragerhof—budapesti vonalon eltűnt pénzeslevelek bűnyében. Szalay József postaszolgát, akit a lopással gyanúsítottak és Székesfejérváron letartóztattak, ma szabadon bocsátották. Bérczi Béla rendőrkapitány ma visszatért Budapestre és a vizsgálatot egészen más irányba terelte. Az ügyben legközelebb új letartóztatások várhatók. Megállapították ugyanis, hogy a pénzesleveleket magába foglaló zsákon, mely varrás nélkül való, a jelen esetben varrás van. Tehát fölvták és újra

összevarrták, amire hosszabb idő kellett. Szalay pedig csak öt-hat percig maradt egyedül a tolokocsi mellett, melyen a zsák volt. A postagazgatóság kifizette a 37.268 koronát a címzetteknek és kétezer koronányi jutalmat tűzött ki az ellopott összeg, illetve a tettesek megkerítésére.

— **Elpusztult város.** A „Frankfurter Zeitungnak” táviratozzák, hogy Stangri városát a Fekete tenger mellékén tegnap földrengés elpusztította. Egy óra alatt hét rettenetes lökés 3000 házat döntött romba, s így 20.000 ember fedél nélkül maradt. Eddig négy halottat és 100 sebesültet ástak ki a romok közül.

— **Adomány az öreg honvédeknek.** Széchenyi Kázmér, az öt koronát küldött szerkesztőségünkbe az aradi 1848—49-es szegény honvédek javára. Az adomány szerkesztőségünkben átvethető.

— **A vásári közönség szíves figyelmét felhívjuk a Szabadságtérre lévő Porter Vilmos-féle Nagy-Aruházra,** mely 34 kirakatával Arad látványosságát képezi. Az áruház az összes szükségletek kielégítésére szolgál s olyan vállalat, amelyhez hasonlót legfeljebb a fővárosban találhatni. *Férfi és női divat árak,* óriási mennyiségű cipők tavaszra, minden árban kaphatók. Ajánljuk az áruházat mindenkinek, aki súlyt fektet arra, hogy nagy és diszes választék mellett igazán jutányosan vásároljon. Az áruház összesen 5 nagyszabású osztályból áll! 20 koronás bevásárlásnál minden vevő a saját arcképét életnagyságban ingyen megkapja.

— **Ujtítás! Honisch L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadságtér 16. (Dománypalota.)** Telefon 358., minden vásár és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szíves figyelmét felhívjuk ezen ujtításra.

— **T. üzletfeleink szíves tudomására** hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Angol gyáralapítások Budapesten és a vidéken.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 13.

Hazánk gazdasági életét régóta bénítja a minden téren észlelhető pangás, az immár szálló igévé lett rossz gazdasági viszonyok. Nincs pénz, nincs munka, nincs vállalkozási kedv, — ez a panasz hallatszik mindenütt. Ilyen körülmények közt kétszeresen fontos és jelentőségében messze kiható az a nagyarányú mozgalom, a melyről ma fővárosi tudósítónk hírt ad. Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy dúsgazdag angol tőkepénzesek óriási tőkével gyárakat és iparvállalatokat szándékoznak létesíteni Magyarországon, és pedig első sorban az ország szívében, a fővárosban.

Az első ezek között egy hatalmas méretű textil-ipari gyár létesítése lenne. A gyárat az angol nagyiparosok 300.000 font sterling tőkével szándékoznak hazánkban megalapítani, a mely összeg ami pénzünk szerint *nyolcadfél millió koronának* felel meg. Oly tőke ez, amely közgazdasági életünk szervezetében a vérkeringést ismét szabályos menetűvé tehetné. A szükséges tőkét az illető nagybirtokosok már össze is adták.

E gyár létesítését, amely egyébként már közvetlenül: küszöbön áll, nemcsak iparfejlesztési, de szociális szempontból is fölöttébb fontosnak kell tartanunk, mert temérdek munkabíró, de most munka hiányában kereset nélkül szűkölködő kéznek adna foglalkozást.

A textil-ipari gyárnak az ügyében a kereskedelmi kormányval folytatott tárgyalások oly

előrehaladott stádiumban vannak, hogy az ügy minél gyorsabb és simább lebonyolítása érdekében az illető gyárosok a közeli napokban Budapestre érkeznek, vagy megbízottjaikat küldik ide, hogy az alapítást finalizálják.

A kereskedelmi minisztérium vezetésében beállott változás a gyár ügyében történt megállapodásokat egyáltalában nem érinti; hiszen Horánszky Nándor, az új miniszter épp oly intenzív iparfejlesztési politikát tűzött maga elé, mint elődje, Hegedűs Sándor, sőt — ha lehet — még fokozottabb érdeklődést tanúsít az ipari ügyek iránt.

Hogy az angol vállalkozók magyarországi alapításai a legteljesebb sikerrel járjanak, azt iparfejlesztési szempontból annál is inkább fontosnak tartjuk, mert forrásunk szerint ezt az első nagyszabású vállalatot az angol ipari alapítások egész sorozata fogja követni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Szereltem és takarékpénztári könyv.** Klein Sándor budapesti gépész együtt élt Szilágyi Róza szakácsnővel. A bizalmas viszony leple alatt a foglalkozásán kívüli gépész megtudta, hogy kedvesének van egy takarékbetét könyvecskéje 170 koronáról, melyet sógoránál Buzás Jánosnál tart Pocsajon. Klein, hogy ezt a betéti könyvet kézre kaparintsa, levelet írt kegyese nevében Buzásnak Pocsajra, hogy küldje e' neki a könyvet. Buzás nyomban postára tette s ajánlva levélben elküldte Szilágyi Róza címére a betéti könyvecskét. A levélhordó nem találván otthon a címzettet, egy értesítőt hagyott hátra, hogy másnap az érkezett ajánlott levél átvethető a kézbesítő hivatalban. Klein másnap egy idegen nővel elment a kézbesítő-hivatalba s ezt a nőt Szilágyi Rózáknak adta ki s így akadálytalanul átvethette a levelet. A betéti-könyvet még az nap értékesítette s a kapott pénzt elköltötte. Csalás büntetvével vádolva került ma a vádlottak padjára Klein Sándor. A tárgyaláson beismerő vallomást tett, mire a törvényszék Varga dr. alügyész vádja után család vétségéért három havi fogházra ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, az elítélt ellenben felebezett.

§ **Az amerikai mérnök.** Amerikából került Budapestre Weiler J. B. mérnök és több szabadalmat értékesíteni akarva, pénzes emberekre vadászott. Ezen a réven megfogta Frommer Ármin vermesi gazdaszt, aki 10.000 koronát bocsátott a rendelkezésére. De a sok mindenféle szabadalom humbugnak bizonyult s a károsult följelentésére a rendőrség Weilert letartóztatta. Am a bíróság szabadságra helyezte a derék külföldit, s amint kitűnt, elég helytelenül. Azóta ugyanis nyoma veszett. A védője, Hesslein Henrik dr. ma bejelentette Drüll vizsgálóbíróknak, hogy az amerikai mérnököt nem is igen látják egyhamar, mert tudomása szerint Weiler visszavitorlázott Amerikába.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. R. Arad. Tábornok sinces, legfeljebb törzstiszt, t. i. ezredesig fölfelé. Ez is ritka, mint a fehér holló.

S. Arad. Az ön által említett lemondásról mit sem tudunk. Ha tény, majd beküldi az illető egyeület.

NAPIREND.

Március 14. Péntek. Róm. kath. naptár: Mathild — Protestáns naptár: Mathild. — Görög-keleti naptár (március 1.): Eudocim. — A nap két 6 óra 1 perckor, nyugszik 5 óra 46 perckor. — A hold két 8 óra 12 perckor, nyugszik 11 óra 19 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, hűvös, éjjeli fagy.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Március 14. Aradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor. — A Kölcsey-egyesület fölolvadó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.) — Az aradi zene-konservatorium házi estélye este 8 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Fizetéseketelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseketelenségekről tesz jelentést: Bayer Lipót, Zombolya. — Friedmann testvérek Weisz Manó utódai, cipőárú üzlet Székesfehérvár. — Waldmann Bernát, Bécs. — Grünwald Károly, Bécs. — Morgenstern Mór, Cernovitz — Mandel Erminio, Cattaro.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 13.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett 14,000 métermazsa került forgalomba, előbb 5, később csupán 2½ fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanevek kedvezők. Időjárás szép.

Zárlat 12 órákor:

Buza áprilisra	9.34—9.35
Buza májusra	9.34—9.35
Buza októberre	8.24—8.25
Rozs áprilisra	7.57—7.58
Rozs októberre	6.85—6.87
Zab áprilisra	7.64—7.65
Zab októberre	6.14—6.15
Tengeri májusra	5.23—5.24
Tengeri júliusra	5.37—5.38
Repce augusztusra	12.40—12.50

Zárlat 5 órákor:

Buza áprilisra	9.32—9.33
Buza májusra	9.33—9.34
Buza októberre	8.24—8.26
Rozs áprilisra	7.56—7.57
Rozs októberre	6.83—6.84
Zab áprilisra	7.63—7.64
Zab októberre	5.22—5.23
Tengeri májusra	5.22—5.23
Tengeri júliusra	5.22—5.23
Repce augusztusra	12.40—12.50

Zárlat 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	695.25
Magyar hitelrészvény	715.—
Leszámitolbank részvény	448.50
Rima-Murányi vasmű részvény	506.50
Oszták-magyar államvasuti részvény	679.75
Közuti vasút	653.50
Városi villamos vasút részvény	319.—

Szeszűzlet.

— Március 13. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12/80—13— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 13. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban 100—2 fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 106—7 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 102—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 100—2 fillérig. **Szerbiai:** Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 102—4 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 98—99 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 96—98 fillérig. **Sertésleltárak.** Március 10. napján volt készlet 32,546 darab, március 11. napján felhajtott 356 darab, március 11. napján elszállított 384 darab, március 12. napján maradt készlet 32,518 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, március 13.

Magyar aranyárjádék 4%	120.10
Magyar koronaárjádék 4%	97.60
Magyar arany 4½%	120.—
Magyar ezüst 4½%	100.90
Magyar keleti vasút	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát szlavon földterhermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	196.—
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	161.—
Oszták papírjádék	101.50
Oszták járadék ezüst	101.35
Oszták járadék arany	121.—
Koronaárjádék	98.90
1860-iki államsorsjegyek	155.—
Oszták-magyar bankrészvény	1630.—
Magyar hitelbankrészvény	716.—
Oszták hitelbankrészvény	696.20
Oszták-magyar államvasút	680.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.08
Német birodalmi marka	117.22
London	240.15
Páris	95.52

Selyem-blousok

frt 2.35 és magasabb — 4 méter — valamint „Henneberg-selyem” fehér, fekete és színes 60 krtól frt 14.65 méterenként. Mindenkinék vám- és postamentesen a házhoz küldetik. Schweicha dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) **Zürich.**

CSARNOK.

Rellike.

Irtá: **Palotás Faustina.**

[2]

(Folytatás.)

Vagy tiz esztendő szolga. Minden postaküldeményt, még a mázsásokat is, ő egyedül hordja széjjel. Vállára kapja az egész kocsi postát s rigan ellábol vele. Becsületes fiú s óriási ereje dacára jámbor természetű bárány. Megbámulta Rellikét, pedig csecsemő kora óta ismeri. De hogy a jóindulatu jegyző cserben ne maradjon, valamit csak mondani kellett.

— Nem veri a fogához itt senki sem a garast. Egész nap sütnék, főznék, folyik a dinom-dánom, mintha örökös lakzi volna. A jószág pusztul, mert nem vesznek helyette mást. A szomszédhan örletünk, mert nincs aki megcsinálna a mi szélmalunk törött vitorláját. Most is az asszonyom azért küld az árendáshoz, hogy az idei kukoricatermesre pénzfoglalót kapjon.

Rellike közömbösen hallgatta ezeket a hiobhíreket s nem is igen busult miattuk. Egészen más tápláléka volt az ő lelkének. Bódító, ábrándos érzés, mely uralkodik lelke fölött; megzavarva a magány örömét, a nyugalom gyönyörét.

Szédítő, kábító érzés; hatalmában van teljesen.

Mint egymás jótulajdonaitól elbájolt ismerősök váltak el. A tiszt megígérte, hogy jövőben nem ismer Székteleken kívül más szórakozó helyet. Rellike szívből örült a viszontlátásnak, anélkül, hogy ennek fejlődésére, jelentőségére ügyet vetett volna. Ő csak látni akarta, pár szót váltani vele, minden utógondolat nélkül... de mégis: sértett hiúságának deldelgetésére, irigyeinek bosszantására.

Hát hiszen várhatta Rellike az ő katonáját!

Multak a nap k, egyhangu egyformaságban teltek az órák, de velük nőtt, erősült a vágy, a fiatal szívnek ez az elválaszthatatlan társa, barátja, — sokszor ellensége.

Nem jött, nem látta, de olyan híreket hallott, melyek egy-egy tördőfésként hatottak szívére.

A jó néni biztosan tudja, hogy a főhadnagy hetenként háromszor is megfordul Székteleken s mindig a Boroták vendége.

A jegyző saját szemével látta, hogy a tiszt ur Zebikével sétálgatott a Tisza partján. fűzesek árnyában. Nagyon, nagyon jól mulattak.

Nemsokára a Sámson hozta hírül, hogy Zebike a főhadnagy boldog menyasszonyává lett. (Miként, ez a Borotáné ő nagysága örök titka marad!) És hogy a szerelmes fiatal ember elhagyja a katonai pályát, leteszi az uniformist, átveszi az ipja bérletét s olyan talpig ur lesz belőle, mint a parancsolat.

De ez már mégis több volt, mint amennyit az álmaiban, ábrándjaiban, megtépett leányszív elviselhetett.

Rellike ugyan nem járt olyan iskolába, hol a sirást, sóhajtozást, ájulozást, a tulhajtott érzékenykedés komédiáit tanulják: nem kesergett nem panaszkodott senkinek, de egy átvirasztott éj után eltűnt az arcáról minden élétszín s a nyomán támadt fakó sápadtság volt elfojtott fájdalomnak néma szenfödője.

Érezte, hogy meg van alázva a porig van sujtva. Orvoslást, enyhülést vár bánata, fájdalma. Merész elhatározás érlelődött meg lázas elméjében.

Találkozni akar a tiszttel: még egyszer, utoljára... ha csak egy pillanatra is.

Vasárnap délután vecsernyére harangoztak, midőn Rellike ünneplőbe öltözködve utnak indult. Sámsonról tudta, hogy Borotáné leányával tegnap a tiszt állomás-helyére kocsizott, de vasárnap délután haza jönnek. (Mi mindent nem tud, egy gyalogpostás, nabár Sámsonnak hívják is!) Emberi számítás szerint

nyilvánvaló, hogy a hölgyek nem egyedül fognak visszatérni, a négyes fogaton akad hely a boldog vőlegény számára is.

Bántó töprengés üzte, kergette az utcákon végig, míg a város szélére nem jutott, hol az országut a Boroták kastélyszerű épületét, árnyas fasorát érinti.

— Erre fognak bajtani bizonyára és ha csak a jó eg kegyelme hirtelen vaksággal nem veri meg őket, észreveszik, meglátják, felismerik.

Jaj! milyen találkozás lesz az!

Rellike az ut hajlatánál állt, várt, várt türelmesen. A nap már az alkony felhőiből kacérkodott a nélkül, hogy valamelyes kocsi, vagy fogat közeledtét jelző porfelhőt látott volna. Ernyőt csinált a tenyeréből, úgy bámult bele a haldokló tájba.

Szép volt a leány néma bánatával, révedező, szomorú t kintetével. Az egyszerű kartonruha oda tapadt nyulánk természetéhez, fény ömlött szét gyönyörű alakján. Ennyi külső pompa mellett sötétség, gyász volt a szívében.

Akikre várt, mégis megérkeztek valahára.

Könnyű fogat gördült az országuton feléje, mely hirtelen olyan közel ér, hogy felismeri a benne ülőket. Ime Borotáné menyasszony leányával; velük a főhadnagy, de nem uniformisban, hanem elegáns polgári ruhában. Vidáman beszélgetnek, jókedvvel kacagnak, nevelnek.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 151. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1902. évi március hó 14-én:

A zsába.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Duval. Fordította: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Barisard . . .	László Gy.	Lehuchois . . .	Fenyéri Mór.
Colette, neje	Komlósy I.	Zenobia, huga	Menszáros M.
Leclapierne . .	Tolnainé.	Theodore . . .	Nemes S.
Marcinelle . . .	Palágyi L.	Sophie . . .	Gajda Ilona.
Susanne, neje	Angyal Ilka.	Casimir, fnas	Giréth K.

Közdete este 7 órákor.

NYILTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNŐ ASZTALIVIZ

1895

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

József főherceg-ut 10-ik szám alatti ház
első emeletén

5 nagy szobából, nagyszámu mel-
lékhelyiségekből álló, villamos vi-
lágítással s minden kényelemmel
ellátott

I a k á s

folyó évi május hó 1-jétől kiadó.

Bővebbet a házban.

TELEFON 438.

Legnagyobb választék
arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Borszivattyuk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők
és kutak.

7853—901. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság közhiré teszi,
hogy Strifler Antal végrehajtatónak,
Braun Ádám és Braun György
végrehajtást szenvedők elleni 240
kor. tőkekövetelés és járuléka
iránti végrehajtási ügyében az aradi
kir. törvényszék területén lévő, Al-
más-Kamaráson fekvő, az almás-
kamarási 210. sz. tjkvben A. + 2.
sor. 227/a. hrsz. ingatlan 818 kor.
becsértékben, a 273. sz. A. + 1.
sor. 227/b. hrsz. 818 kor. becsér-
tékben, a 320. sz. A. + 1. sor.
376/8. hrsz. 125 kor. becsértékben,
a 321. sz. A. + 1 sor. 376/9. hr.
sz. 125 kor. becsértékben, a 345.
sz. tjkvben A. + 1. sorsz. legelő-
illetményből Braun Ádámot illető
hányadára 7 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban az ár-
verést elrendelte és hogy a fe-
nebb megjelölt ingatlan az 1902.
évi márczius hó 28-ik napján d. e.
10 órakor Almás Kamarás község-
házában megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10%-át
készpénzben, vagy az 1881. LX.
tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi novem-
ber hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes érték-
papirban a kiküldött kezéhez le-
tenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a
bírósnál előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismervényt
át szolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi novem-
ber hó 22-ik napján. Az aradi kir.
tvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

kir. tvszaki bíró.

521

Felülmul minden eddig létezőt

a

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt köl-
csönöz.

Ára 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitűnő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ára: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitűnő ha-
tásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csu-
zos bajok ellen a

Kellemes ízű, friss

Csukamájolaj.

Ára egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

1068—1902.

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhirre tétetik, hogy a csanádmegyebeli apátfalvi m. kir. erdőgondnokság kerüle-
tében előállított szőlőkarók készpénzzel való fizetés ellenében az alábbi árszabályban foglalt egy-
ségárak mellett kerülnek eladásra.

Á r s z a b á l y.

Az apátfalvi m. kir. erdőgondnokságban termelt s az apátfalvi vasuti állomás mellett rak-
tározott azon szőlőkarókról, melyeknek (12.000 darabot meg nem haladó részletekben) való kiszol-
gáltatására a lippai m. kir. főerdőhivatal van feljegyezve.

Folyó szám	T á r g y	A szőlőkaró (1000) ezer darabon- kénti ára							Jegyzet
		1.40	1.60	1.80	2.00	2.20	2.40	2.60	
		méter hosszú karókra nézve							
		K. fil.	K. fil.	K. fil.	K. fil.	K. fil.	K. fil.	K. fil.	
1	Jó minőségű gömbölyű kőrisfa karók	—	34	35	36	—	—	39	A kocsikba való berakás és elszállítás költségeit vevő tartozik viselni.
2	Jó minőségű gömbölyű kőris és tölgyfa karók ke- verve... ..	33	—	—	—	37	38	—	
3	Vegyes minőségű gömbölyű kőris és tölgyfa karók keverve	30	31	32	33	34	35	36	
4	Hasított kőris karók jó és vegyes minőségű ke- verve... ..	—	—	39	41	43	45	47	

Az itt fel nem sorolt méretű és minőségi szőlőkarók engedélyezése a nagyméltóságu föld-
mivelésügyi m. kir. Miniszter Urnak van fenntartva.

A m. kir. főerdőhivatal.

Lippán, 1902. márczius hóban.

Barlay Sándor, s. k.

m. kir. főerdőmester.

3814—1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Braun testvérek pankotai cég végrehajtatónak, Kallai Ignác pankotai végrehajtást szenvedők elleni 3 kor. 83 fillér lejárt kamat s járuléka iránti végrehajtási ügyében, a világosi kir. járásbíró területén lévő, Arad megyében fekvő, a pankotai 1939. sz. tjkvben az A. I. 1. sor 502. hr. sz. a. felvét 413 összeírásu beltel-
kes házra az árverést 3200 kor. ban ezennel megállapított kikiáltási ár-
ban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1902. évi márczius hó 24-ik napján délelőtti 10 órakor Pankota község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10%-át,
vagyis 320 koronár készpénzben,
vagy az 1881. LX. t.-cz. 42.
§-ában jelzett árfolyammal számí-
tott és az 1881. évi november hó
1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-
miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapirban a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróság-
nál előleges elhelyezéséről kiál-
litott szabályszerű elismervényt
át szolgáltatni.

Kelt Világoson, 1901. évi novem-
ber hó 22. napján.

A világosi kir. bíróság mint
telekkönyvi hatóság.

Aknay Andor,
kir. j. bíró.

514

515

Apró hirdetések.

Minden hirdetés beiktatása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó-
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kéréssekhez a válasza való szö-
veg mellékelendő. Telefon értesítéssel
nem ad a kiadóhivatal.

Állást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny ut-
ján, mely az országban beírtendő
összes állásokat közli, állást nyer-
nek: ipari és kereskedelmi, mező-
és erdőgazdasági és műszaki tiszt-
viselők, községi jegyzők és jegyző-
irók, nőtisztviselők, kereske-
delmi alkalmazottak és gyakornok-
ok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 ko-
rona. Mutatványszámokat 30 fillér
beküldése ellenében küld a kiadó-
hivatal Budapest, Rökk Szalárd-
utca 27. Álláskeresési beiktatás-
nál minden szóért 2 fillér, vasta-
gabb betűvel 4 fillér, nyilttérben
pedig minden szóért 6 fillér fize-
tendő, mely hirdetéseket legké-
sőbb csütörtökig fogad el a kiadó-
hivatal. 440

Csak 5 korona

4 és 1/2 kiló finom illatos **toilette**
szappan, ameddig a készlet tart, a
melyek a préselésnél kissé megsérültek.
Az elküldés naponként utánvétellel,
vagy a pénz előleges beküldése ellené-
ben történik.

1337 **A. Feith,**
Wien, V/2. Matzleinsdorferstrasse 76.

Új hintók

olcsó árban kaphatók Ujterem-ut-
ca 11. szám alatt. Bővebbet ugyan-
ott a házmeztérnél. 523

Mairovitz Emil

márvány gyára és mészipar te-
lepe

Borossebesen.

Van szerencsém a t. közönség
és építész urak figyelmét fel-
hívni ötven különböző színű
menyházai márványból készült
műtárgyaimra és mésziparte-
lempre. Elfogadok a legmoder-
nebb kivite'ü oszlopcsarnokok,
lépcsőházak, bármilyenű disz-
oszlopok készítését, eredeti raj-
zok szerint, a legjutányosabb
árak mellett. 522

6 tizedesmérleg

1000, 750, 500, 250, 200, 150 és 100
kg. 2 marhamérleg a 1100 kg. 2
járomű-hidmérleg a 4100 kg., egé-
szben újak, keűös haláleset miatt
és az üzlet felhagyása folytán je-
lentékeny engedménnyel azonnal
eladó. **Sofie Hemmer, magánzó I.**
Schönlaterngasse, No. 4., im Hofe,
Thür 1. Wien. 2023

Pénzkölcsönt

mint személyhitelt kaphatnak hiva-
talnokok s katonatisztek mérsekel-
kamatláb s utólagos díjazás mel-
lett. **Pontos** címmel ellátott meg-
keresések int zendők „Coulans 33”
jelige alatt Budapest, Keleti pályá-
udvar posterestante. Feltétlen dis-
cretio biztosítva lévén, névtelen
ajánlatok figyelembe nem vétet-
nek. 492

Elvém: Nagy forgalmat olcsó és szolid árak mellett elérni.

Vászon és fehérneműek:

Rumburgi vászon (54 rőfös) 1 vég	48.00—95.00	korona.
Creas és irrhoni vászon 1 vég	9.50—22.00	"
8/4 alsó lepedő vászon méterenként	1.30—2.20	"
10/4 paplan lepedő vászon méterenként	1.60—2.80	"
Törülközők méterenként	—55—90	"
" duccatja	7.00—12.00	"
Asztali készletek 6 személyre	8.50—22.00	"
Női chifon, vászon és batiszt ingek	1.35—12.00	"
Női chifon Corsetta (háló köntös)	2.00—12.00	"
Női alsó szoknya és nadrág	2.00—9.00	"
Ágyhuzat chifon vagy vászonból	16.00—85.00	"
Alsó lepedő darabja	2.30—3.60	"
Fegyházban kötött jó harisnya fekete		"
és színes 3 pár	2.00	"
Zsebkendő ajour széllel	4.00	"

Az összes cikkek közül minták vagy egyes darabok legna-
gyobb készséggel vidékre is küldetik.

Menyasszonyi kelengyék rendelésre 200—2000 koronáig.

Legnagyobb és izléses raktár selyem,
gyapju-szővet creton, ruhazephyr és
barhetekben, melyekből mintákat gyor-
san küldök.

Szőnyegek, függönyök és ágykészle-
tek raktára, paplanok, matracok mér-
ték után készíttetnek.

Harisnyáim elismert legjobb fegy-
házi munka és ezekről árjegyzékkel kész-
séggel szolgálok.

Menyasszonyi koszorúk és fáttyolok
legújabb divat szerint vannak raktáron.

10 koronát meghaladó rendelés pos-
tán portomentesen küldetik.

Hoffmann Sándor

a „fecskéhez”

Aradon, Színház-épület.

Megyei és városi telefon szám 10.

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen
a villamfényfürdőket

Dr. HECHT

gyógyintézetében

Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

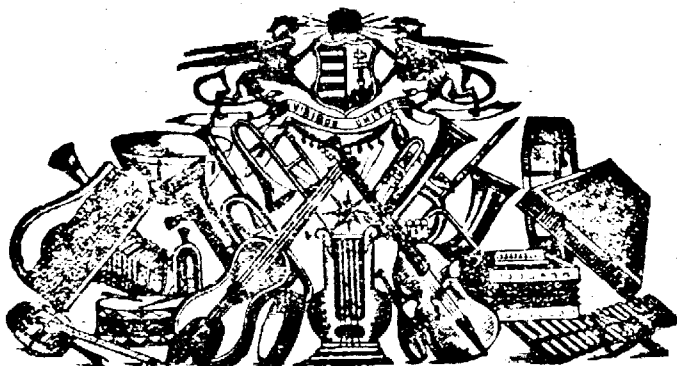
Telefon 270.

400

STÖHR MATYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, oziterák,
gitárok, floták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű
hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy
választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy
ujakra becserélek.

1079